

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 2 (3017) 2008 JANUARY - SAUSIS 15 • LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS - LITHUANIAN WEEKLY • tevzib@rogers.com • Nr. kaina \$1

Kur laisvė veda?

Negirdėtas dalykas, kad tautai iš okupacijos į laisvę besiveržiant būtų apsieita be kraujo aukų. Mūsų “dainuojanti revoliucija” taipgi atsitrenkė į okupanto tankus, po kuriais žuvo 14 laisvės kovotojų.

LORETA Asanavičiūtė, Virginijus Druskis, Darius Gerbutavičius, Rolandas Jankauskas, Rimantas Juknevičius, Alvydas Kanapinskas, Algimantas P. Kovaliukas, Vidas Maciulevičius, Titas Mašiulis, Alvydas Matulka, Apolinaras J. Povilaitis, Ignas Šimulionis, Vytautas Vaitkus ir Vytautas Koncevičius – štai laisvės kovotojai, kurie 1991 m. sausio 13 savo gyvybių auka sudrebino pasaulį, staiga nukreipė jo žvilgsnį į ne visiems žinomą Vilnių. Sujudino ir Maskvą, ir Vašingtoną. “Dainuojanti revoliucija” buvo apšlakstyta krauju, kuris amžiams liks pačiu didžiuoju įrašu ir “post scriptum” po Nepriklausomybės atstatymo aktu. Niekas tų žmonių nemobilizavo, niekas nevertė eiti prie televizijos bokšto. Nė tarpusavy jie nesusitarė. Viską rišo ir koordinavo Tėvynės meilė ir ryžtas pagaliau išsivaduoti iš sovietinio jungo, nes laikas tam buvo atėjęs. Iškilmingai palaidojus didvyrius ir pražūsus pirmajam okupantų siautuliui Vilniuje, griūvančios Sovietų Sąjungos vadų ir vadukų kerštas ir įtūžis nepasibaigė. Tai patvirtina Lietuvos sienų saugotojų žūtys Medininkuose, žiaurūs išpuoliai tai vienur, tai kitur, dar vis pasitikint savo fizinės jėgos pranašumu. Tačiau viskas vyko jau ne taip, kaip valdovų norėta. O tai kėlė dar didesnį pyktį, kol pagaliau buvo atsimušta į nebenugalimą sieną – tūkstantines žmonių minias, tokią jėgą, kuriai gaminti fabrikų nereikia. Maskva, pamačiusi ateinantį pralaimėjimą, dar bandė pačiu aukščiausiu autoritetu (Gorbačiovu) palenkti užsispyrusius lietuvius ir žadant, ir gąsdinant, ir įtikinėjant, kad “be mūsų jūs pražūsit”. Niekas negelbėjo. Nei tankai, nei gražūs žodžiai lūžusios užtvankos nebeįstengė atstatyti. O Lietuvai beliko spausti, kad iš jos teritorijos pasitrauktų okupacinė kariuomenė, kas ir įvyko 1993 m. rugpjūčio 31 d. Taigi prieš penkiolika metų. Minėkim ir tą pergalės dieną.

ŠIANDIEN žvelgiant į nepriklausomybę atgavusią tėvynę, kyla klausimas, ar ne per toli iš karto metėmės į priekį? Pairom, išsilakstėm kas sau. Sudėtos brangios aukos ant laisvės aukuro ne vienam jau atrodo kaip kažkokia duoklė už proveržį į platųjį pasaulį. Atgauta laisvė ne valstybei kurti ir nepriklausomybei įtvirtinti, o tik patogi galimybė sau geresnio gyvenimo paieškoti svetur. Negi dėl šito viso reikėjo Baltijos kelio, Sausio 13-osios kautynių ir gyvybių aukų, Medininkų tragedijos, sunkių derybų dėl sovietų kariuomenės išvedimo, įvairios užsienio lietuvių pagalbos bei nelengvų diplomatinų ėjimų? Tikriausiai ne dėl to, kad tauta laisvai galėtų skirstytis ir, užuot kūrusi gyvenimą atkovotoje laisvėje, tos laisvės ieškotų bet kur. Visai motyvuojamas traukiamasis iš Lietuvos, o tikroji priežastis dar vis mažiausiai ryškinama, nes bijoma, kad nepadvelktų nebe šių laikų dvasia. Emigracija visais laikais ir visose tautose yra buvusi. Tai nieko naujo. Rūpestį, problemą ir net baimę kelia masinis savo gimtojo krašto palikimas, daugelio intelektualų praradimas, o svarbiausia – nusivylimas savo namais. O tai jau rodo, kas pirmiausia taisytina, į ką dėmesys turėtų būti labiau kreipiamas statant naujųjų laikų valstybę. Tačiau kas paseno – lūžta. Užtat belieka jaunimas. Galbūt reikėtų daugiau “gyvųjų akmenų”, daugiau kudirkiečių, maironiečių, kitų grupių, kuriems tėvynė nėra vien tik solesnio gyvenimo vieta, bet jų vieta, jų namai, nesvarbu, kokie jie dabar. Kitais žodžiais tariant, reikėtų auginti daugiau idealistų, nes materializmas kaip kokia epidemija suka žmoniją į pavojingą trumparegiškumą. Minėdami ir gerbdami praeities didvyrius, patriotus, turėtume bent giliau pamąstyti apie atgautą laisvę – kur ji mus veda, ką duoda, kaip padeda ir kaip kenkia, kas yra tėvynės laisvė ir kas asmeninė? ČS

Lietuvos vaikai dega žvakutes prie koplytstulpio, pastatyto prie Seimo rūmų Sausio 13-osios aukoms atminti

Dabartinėje Lietuvoje pasižvalgius

Pokalbis su generolu Kronkaičiu

DEIMANTĖ DOKŠAITĖ

Generolas Jonas Kronkaitis – vienas ryškiausių Amerikos lietuvių, prisidėjusių prie dabartinės Lietuvos kūrimo. Kaip sako pats generolas, 1997-2000 metais kartu su kolegomis kurdamas Lietuvos kariuomenę dirbdavo po 10-11 valandų per parą. Jis teigia tikėjęs, kad Lietuva įstos į NATO, kai ne vienam tai atrodė tik nelabai realios svajonės. Pašnekovas sako, kad džiaugiasi Lietuvos kariuomenės saugumu, nors ir mato bėdų dėl Lietuvos kariuomenėje kai kurių reformų, tačiau daug labiau jį neramina Lietuvai kylančios ekonominės grėsmės ir šalies viduje veikiančios išdavikais.

– Iš mūsų pokalbio supratu, kad tarsi esate kažkuo nusivylęs Lietuvoje. Ar mano išpuolis klaidingas?

– Esu nusivylęs. Atvažiauvau į Lietuvą su labai konkrečiu tikslu – padėti Lietuvai tapti NATO nare. Aš ir kiti

kolegos manė, kad Lietuvos egzistavimas, jos ateitis labai priklauso nuo saugumo, nuo išorinių grėsmių ir jos beveik visuomet mūsų šaliai kildavo iš Rytų. Integracija į NATO buvo svarbiausias dalykas. Atvažiavome dėl to, stengėmės, dirbome. Buvo daug skeptikų, daug kas netikėjo, kad pavyks. Bet aš ir dar pora su manim atvykusių pulkininkų tikėjome ir pasiekėme tikslą. Lietuva dabar apsaugota nuo kariuonių grėsmių, bet nuo ekonominių grėsmių visgi nėra apsaugota. Nors integracija į Europos sąjungą (ES) duoda šiek tiek saugumo, bet kaip matome, ES yra silpna. Buvęs Vokietijos kancleris Gerhardas Šrioderis (Gerhard Schröder) savanaudiškai susitarė su Vladimiru Putinu dėl dujotiekio tiesimo po Baltijos jūrą apeinant Lenkiją, Lietuvą, Latviją ir Estiją, net nepaisydami, kad tai daugiau kainuoja. Tai daroma tyčia, kad mus suskaldytų. Tokiu būdu energetikos srityje mes tampame šantažuojami. Kas mane la-

biausiai liūdina, kad kaip ir 1940 metais, Lietuvoje yra išdavikų. Jie leidžiasi paperkami, manipuliuojami ir kenkia visai Lietuvai. Jeigu neturėtume tų išdavikų, kitaip jų pavadinti negaliu, šalies viduje, mes galėtume atsilaikyti ir neturėdami savo naftos. Galime ją importuoti iš kitų valstybių, nebūtinai iš Rusijos, turime savo Būtingės terminalą. Su ES parama galėtume išsilaikyti visiems laikams. Tačiau turime žmones iš vidaus, kuriems Lietuva nėra svarbi, o jų asmeniniai, trumpalaikiai interesai – gyvenimas gali trukti šimtą metų, o tiems žmonėms jau apie penkiasdešimt, ir jie dėl savo materialinės padėties parduoda savo tautą, savo valstybę už kažkokius menkus dalykus.

– Tai negi Lietuvoje nėra patriotų, žmonių, kurie atsilaikytų, kurie saugotų mūsų šalį?

– Yra patriotų, yra dorų žmonių, yra daug gražaus jaunimo ir vyresnių žmonių.

Nukelta į 5-tą psl.

Šiame numeryje

Atkovota dalis Mažosios Lietuvos – 2,3 psl.

Kovotojų vadas Ramanauskas – 4,10 psl.

Viskas lietuvių išlaikyti – 6 psl.

Kanadietiški M.K. Čiurlionio muzikos įrašai – 8 psl.

Laisvės paukštė atskrido į Lietuvą – 9 psl.

Mokslo programa užsienio jaunimui – 13 psl.

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Rd., Mississauga, ON L5C 1T3 Canada
Tel. 905 275-4672 • FAX 905 290-9802 • E-mail: tevzib@rogers.com
Leidėjas: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija "Žiburiai"

Redakcija: vyr. redaktorius prel. dr. Pr. Gaida, red. Č. Senkevičius, red. R. Sakalaitė-Jonaitienė, techninė red. V. Tumosienė. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį redakcija neatsako.

Metinė prenumerata:

\$70 - reguliari (paprastu paštu) • \$120 - reg. (1 klasės paštu)
\$90 - garbės (paprastu paštu) • \$140 - garbės (1 klasės paštu)
Oro paštu į užjūrus - \$170, paprastu paštu - \$90 (Kan. dol.)
JAV: \$90 - reguliari, \$110 - garbės • \$150 - 1 klasės paštu
JAV prenumeratoriai atsiskaito JAV doleriais.

"TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI" (THE LIGHTS OF HOMELAND) LITHUANIAN WEEKLY
Publisher: Lithuanian Canadian R.C. Cultural Society "Žiburiai", Inc.
Annual subscriptions: *In Canada* - regular (Publications Mail) - \$70, reg. (Lettermail) - \$120; patron (Publ. Mail) - \$90, patron (Lettermail) - \$140.
Overseas - Airmail - \$170, Surface Mail - \$90 (in CDN funds). *USA* - reg. \$90, patron - \$110, Airmail - \$150. US subscriptions are payable in US funds.
Return undeliverable Canadian addresses to Circulation Dept. at mailing address above. Printed in Canada. ISSN 0040-4063
We acknowledge the financial assistance of the Government of Canada, through the Publications Assistance Program (PAP), toward our mailing costs.
Agreement No. 40012376.
PAP Registration No. 09408. CPM 1001760.

Canada

Panevėžio vyskupas dėkoja už aukas Naujamiesčio bažnyčios atstatymui

BRANGIEJI,

Sveikindami Jus su praėjusiomis šventomis Kalėdomis, norime pasidžiaugti, kokį nuostabų gerumą yra atnešęs Jėzaus Gimimas į Lietuvą ir į visą žemę! Todėl ypač trokštame pasveikinti visus Lietuvos žmones.

Baisus Naujamiesčio bažnyčios gaisras sukrėtė ne tik Naujamiesčio parapiją, Panevėžio vyskupiją, bet ir visą Lietuvą. Ugniagesių aukojimas, rizikuojant net gyvybe be tinkamos aukštuminės technikos, jaudino iki ašarų. Jie negalėjo pasiekti aukštai degančios ugnies. Šeši ugniagesiai atsidūrė ligoninėje. Nors esame labai silpni, kartu pajutome, kokie nuostabiai jautrūs, kokios didžios dvasios Lietuvos žmonės. Sulaukėme nepaprastai daug jautrumo: maldų, užuojautos, dėmesio, aukų paramos.

Dėkojame Dievui už tą nuostabią lietuvių dvasios didybę. Nuolat meldžiamės už visus. Ypač Kalėdose: "Didis Dieve, tu pasidarei mažu Kūdikiu, kad mes visi tapume didžiais. Tu nepalieki mūsų vienių. Tu veiki mus savo didybe, savo galia ir artumu, kad visur neštume meilę ir ramybę. Dėkojame Tau, Dieve, už tą didįjį meilės stebuklą. Gerasis Dieve, leisk mums visada spindėti Tavo meile. Leisk visada jausti, koks didis Tavo meilės įkvėptas žmogus".

Dėkojame Dievui ir Jums, gerieji Žmonės! Maldoje visada su Jumis, pagarbiai, visų tikinčiųjų vardu,

**Panevėžio vyskupas
Jonas Kauneckas**

Kaip žinote, praėjusiais metais ištiko mūsų vyskupiją didelė nelaimė: net visą Lietuvą sukrėtė baisus Naujamiesčio bažnyčios gaisras. Netekome vienos gražiausių ir vienos didžiausių Panevėžio apskrities bažnyčių. Jos iš

toli matomi aukšti ir grakštūs bokštai jau šimtą metų viliojo maldininkus ir turistus. Sudegė ir nugriuvo bokštai, nukrito varpas, sugadintas neseniai uždengtas stogas, sudegė bene didžiausi Aukštaitijos vargonai. Norime šią bažnyčią atstatyti. Tikimės greit baigti dengti stogą, kad vidaus nesugadintų lietus ir sniegas. Aukojo parapijos, vyskupijos ir daugelis žmonių. Pridedame aukų sąrašą. Gruodžio pabaigoje jau turime suaukotą beveik milijoną litų, pilnas atstatymas kainuos apie 4 milijonus litų.

Aukoti galima per **Lietuvių katalikų religinę šalpa** (Lithuanian Catholic Religious Aid) adresu: 64-25 Perry Avenue, Maspeth, NY 11378-2441 (nurodant "Naujamiesčio bažnyčios atstatymui"), arba pervedant auką **Panevėžio vyskupijos kurijai** (Naujamiesčio bažnyčios atstatymui), sąskaitos nr. LT62 7300 0101 0314 6703 (Hansabanke), banko kodas 7300, SWIFT kodas: HABA LT 22, vyskupijos kurijos kodas: 291256520, Panevėžys, Lithuania.

NAUJAMIESČIO BAŽNYČIOS ATSTATYMAJAU PARĖMĖ (Pagal 2007 m. gruodžio 21 d. duomenis) Vilniaus arkivyskupijos parapijos – 123,610.00; Kauno arkivyskupijos parapijos – 48,443.00; Šiaulių vyskupijos parapijos – 34,875.00; Vilkaviškio vyskupijos parapijos – 117,747.00; Kaišiadorių vyskupijos parapijos – 30,622.03; Telšių vyskupijos parapijos – 3,730.00; Panevėžio vyskupijos parapijos – 156,332.00; Įmonių, organizacijų aukos – 37,700.00; kitos tikinčiųjų aukos – 88,328.80; LR Vyriausybė – 100,000.00; Panevėžio raj. savivaldybė – 100,000.00; parėmė darbais ir medžiagomis – 150,000.00; iš viso – 991,387.83 litų. **Panevėžio**

vyskupijos informacija

Atkovota dalis Mažosios Lietuvos

BRONYS STUNDŽIA

Baltų gentys prūsai nesugebėjo susivienyti, buvo vokiečių ordino pavergti, suvokietinti ir išnyko. Gal vokiečių riterių ordino ilgametis karas su prūsais buvo paskata Mindaugui sujungti žemaičių ir aukštaičių sritis į vieną valstybę. Kitas vokiečių ordinas kalavijuočiai įsitvirtino Latvijos ir Estijos žemėse. Tarp ordinų pajūrio ruože gyveno kuršiai ir žemaičiai, taigi juos reikėjo užvaldyti. Kur Kuršių marios išteka į Baltijos jūrą, vokiečių ordinai negalėjo neatreipti dėmesio, nes ten buvo natūralus uostas. Be to, reikėjo turėti saugų kelią ryšiui tarp ordinų, neleisti kuršiams ir žemaičiams bendrauti su sembais, atstumti Lietuvą nuo jūros ir turėti saugų kelią į Nemuną ir į Lietuvą. Tarp 1241-1252 m. kalavijuočių ordinas pastatė Danės upės krante medinę pilį, pavadindamas ją Mimmelburg. Jau 1253-4 metais pradėta statyti mūrinė pilis, saugumo grioviai, pylimai ir tiltas.

Iš karto kuršiai nesipriešino, bet pagyvenę ordino valdomi, žemaičių ir sembų padedami bandė pilį sugriauti, bet nepajėgė užimti. Kuršių gentis neišliko. Dalis susimaišė su žemaičiais, kiti suvokietėjo, o šiauriniai sulatvėjo. Jų kalbos paminklų beveik nebeliko, o jie buvo geri žvejai ir šaunūs jūreiviai.

Vėliau žemaičiai, kartais aukštaičiams padedant puldi-

nėjo Klaipėdos pilį, kuri visą laiką buvo tvirtinama. Manoma, kad apie 16 kartų pultas miestas ir pilis. Kalavijuočių ordinui pilies gynimas buvo sunki pareiga, todėl 13 šimtmečio pabaigoje pilį perėmė kryžiuočių ordinas. Sričiai valdyti buvo sudaryta komturija, o miestas gavo Liubeko, o vėliau ir Kulmo teises. Kadangi miestas daug kartų buvo sugedintas, todėl plėtėsi labai pamažu. Atėjus ramesniems laikams pradėjo plėstis priemiesčiai Nimerzatė, Vitė ir Smeltė. Ten daugiausia apsigyvendavo ir lietuviai, kuriems neleisdavo mieste įsikurti.

Vyriausias M. Lietuvos gelbėjimo komitetas Ntr. iš LE, XII t.

Dar 1310 m. ordinas uždraudė vokiečiams dvarininkams, pirkliams, amatininkams ir valdžios pareigūnams su prūsais kalbėtis jų kalba. Ordinui tapus valstybe, kitakalbiamis, ypač lietuviams, buvo duota daugiau teisių. Krašte įsitvirtinus protestantizmui prūsų kalba 1545 ir 1561 m.

išleista du katekizmai. Platinant protestantizmą atkreiptas dėmesys ir Prūsijoje, ypač rytinėje dalyje, į gyvenančius lietuvius. Karaliaučiaus universitete buvo ruošiami lietuviai kunigai, ir 1547 m. išleista pirmoji, M. Mažvydo paruošta lietuviška knyga. Vyko ilgesni religiniai karai, kurie beveik nepalietė Klaipėdos srities, o po to kurį laiką švedai laikėsi Baltijos kraštuose, o pačioje Klaipėdoje 1757-1767 m. šeimininkavo rusai. Trūkstant darbo jėgos Prūsijos valdžiai reikėjo panaikinti prieš lietuvius taikomus patvarkymus – draudimą gyventi mieste, verstitis amatais, pre-

kyba, rengtis miestietiška ir gauti geresnį atlyginimą. Pakaitus tuos nuostatus, Klaipėda pradėjo lietuviėti. Daug kur mokyklose buvo įvesta lietuvių kalba, net buvo susidaręs lietuviškas karinis dalinys – "Plečkaus žalnieriai".

Nukelta į 3-čią psl.

Reveransai komunistams

ANTANINA GARMUTĖ

Nežinia kodėl konservatorių tvirtove Lietuvoje laikomas Kaunas. Ar dėl to, kad į jų partiją galbūt daugiausia buvusių komunistų čia sulindo ir paskui vadovaujančias pareigas užėmė, ar čia "švogerių" daugiausia ir geriausiai ranka ranką plauna? Apskritai, konservatorių (Tėvynės sąjungos) partija pagal savo kilmę ganėtinai marga: joje ir intelektualūs patriotai-idealistas, ir tremtiniai, politkaliniai, panorėję nors vieną kitą saviškį seimę turėti, ir gausios buvusių komunistų – t.y. nusikaltėlių partijos gretos. Pastarieji, jau stodami į leniniečių eiles, buvo pasiryžę išduoti Tėvynę ir vykdyti visus juodus okupantų pavestus darbus (ką, be abejo, ir darė). Eureka: nepriklausomoje Lietuvoje jie vėl panūdo valdžios, tik jau priešingoje barikadų pusėje, kartu su patriotais ir po jų vėliava, kurią anuomet taip niekino ir persekiojo. Galima patikėti, kad jų metamorfozė stebuklinga (ir Kristus pripažino atsivertėlius) arba natūrali biologinė, – kaip, pavyzdžiui, buožgalvių pavirsimas varlėmis. O galima ir suabejoti, kad "ne visi šventi ir pabažni..." Taigi Kauną valdo konservatoriai ir, matyt, juose esantys "buvusieji" neatsisako

savo komunistinių įpročių – žmonių rūšiavimo pagal jiems vieniems suprantamas kategorijas ir rūšis.

Kaune buvo daugiausia bolševikų nacionalizuotų namų, kurių gražinimas – istorinis paradoksas! – užsitęsė bene du dešimtmečius. Prisimeiname, kaip nacionalizacijos ir trėmimo procesuose anuomet aktyviai dalyvavo komunistinis aktyvas – sribai ir kitos visuomenės padugnės. Žinoma, jie iš to ir labiausiai pasipelnė – išgrobstė kitų turtą, apsigyveno kitų butuose ir namuose. Tad ar nuostabu, kad dabar konservatorių "mekoje" neįmanoma iš vagies normaliai atgauti tai, kas buvo pavogta? Varnas varnui akies nekerta. Atvirkščiai – užjaučia. Todėl Kaune realus nuosavybės gražinimas ir vyksta sunkiausiai. Stribų, tardytojų, KGB agentų palikuonys, perfrazuojant žinomą žmogų, negalima palikti ant ledo, gatvėje... Negali likti ir be pasipelnymo šaltinių? Mat kai kurie nacionalizuotų namų gyventojai, ypač tie – privilegijuotieji – jau seniai turi ir gyvena nuosavybės namuose ir butuose, o šituos... pernuomoja! Ir keistai unikalų, kad disponuoti netgi formaliai gražintu turtu – atstatyta nuosavybe turi teisę naudotis ne savininkas, o nuomininkas.

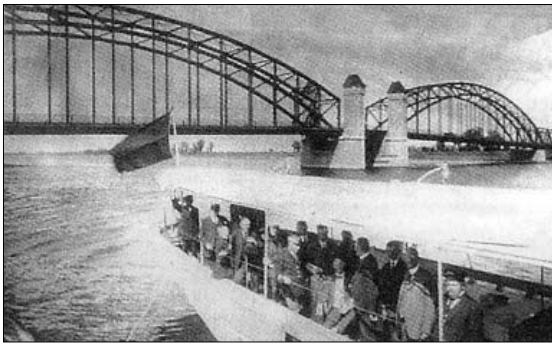
Abejotina, kad čia nėra korupcijos, kad valdininkai iš to neturi jokios naudos? (Pagal vagių moralę – grobiu dalijamasi!).

Ir jeigu tu, žmogau-savininke, apie esamą padėtį pasiskūsi Kauno valdžiai, tai neaišku kokiais pagrindais sudarytoji komisija atsakys: "...jūsų pretenzijos nepagrįstos, jokių subnuomininkų ten nėra, apie tai paliudija pil. X ir Y". O kas šiandien pasakė, kad melagingų liudininkų Lietuvoje net vežimu vežk? Ir kas gali uždrausti kokiam nors, sakykime, konservatoriškam drąsiam politikui telefonu paskambinti sovietinėms teisėm bobelėms (pavadinti teisėjomis visokių agrbų-babrų liežuvis neapsiverčia) ir jos butaforinę Teisybės imitaciją neatliks? Nekalbėsime apie žemės negražinimą pačiame Kaune ir pakaunės žemių kompensavimo kurjuzus. Tai – atskira tema.

Taigi blefas, kad konservatoriai rūpinasi buvusiais tremtiniais ir kitais Lietuvos varguoliais. Kaip ir jų tariamas antikomunizmas. Širma. Populizmas. Konservatorių reveransai komunistams turi aiškų tikslą: pamaloninti kai kurią visuomenės sparną. Artėja rinkimai. Konservatoriai renka balsus raudonoje pievoje.

Klaipėdos krašto sukilėliai ir savanoriai (kairėje) prie prefektūros po prancūzų okupacinės kariuomenės kapituliacijos 1923.I.15; dešinėje – Prancūzijos okupacinė valdžia vizituoja Klaipėdos kraštą apie 1921 m.

Atkovota dalis...

Atkelta iš 2-ro psl.

Jeigu iš buvusių kuršių, prūsų ir lietuvių susidarė laukininkai-lietuvninkai, tai miestai buvo vokiški. Po 1709-11 m. maro lietuvių sumažėjo, o vokiečių padaugėjo. Tuo laiku atvyko iš Zalcburgo apie 240 kolonistų. Napoleono karų metu Klaipėda laikinai buvo tapusi Prūsijos sostine.

Nauji laikai

Mažojeje Lietuvoje ir Klaipėdos srityje daug kas pasikeitė Bismarkui suvienijus Vokietiją. Lietuvių kalba tapo nepageidaujama ir išguita iš mokyklų, vietovardžius stengiasi pakeisti arba suvokietinti. Lietuviškos draugijos, jeigu nesikišo į politiką, buvo leidžiamos, taip pat ir valdžiai palanki spauda. 1915 m. Klaipėdą buvo antrą kartą užėmę rusai. Mažosios Lietuvos tautinė taryba Tilžės aktu reikalavo dalį Mažosios Lietuvos sujungti su atsikūrusia Lietuvos valstybe. Taikos sutartimi nuo Vokietijos buvo atskirta tik Klaipėdos sritis ir pavesta laikinai Prancūzijai valdyti. Prancūzų politikai spėjo, kad Lietuva neišsilaikys ir įeis į Lenkijos sudėtį, tad Klaipėda būtų buvusi lenkams papildomas uostas. Vokietija nenorėjo, kad ten lenkai įsitvirtintų, tad rėmė pasiūlymą Klaipėdą paskelbti “laisvu miestu”, o blogiausiu atveju, kad ten šeiminkautų lietuviai. 1922 m. turėjo būti priimtas dėl Klaipėdos ateities sprendimas. Susidaręs Mažosios Lietuvos gelbėjimo komitetas nutarė perimti srities valdymą ir prašė Lietuvos šaulių vadovybę ir Lietuvos respublikos valdžią pagalbos. Pradėta ruošti sukilimui.

Tuometiniam ministeriui pirmininkui Ernestui Galvanauskui (2007 m. suėjo 125 m. nuo jo gimimo ir 40 m. nuo mirties) nebuvo lengva padaryti sprendimą pasipriešinti pasaulinį karą laimėjusios Prancūzijos atsiųstai Klaipėdos įgulai ir surasti sukilimo vadovą.

Sukilimui vadovauti sutiko kariuomenės štabo žvalgybos karininkas Jonas Palovinskas, pasivadinęs Budriu. Jis išžvalgė srities vietas, susipažino su tuometiniais veikėjais ir išsiaiškino, kad sukilimui vietinių savanorių nepakaks.

Iš Didžiosios Lietuvos sukilime dalyvavo 455 šauliai (dauguma jų – aukštesnių klasių moksleiviai), 584 kariai savanoriai ir 40 karininkų. Vietoje Mažosios Lietuvos gelbėjimo komitetas surinko per 300 lietuvninkų sukilėlių.

1923 m. sausio 9 d. komitetas paskelbė, kad perima visą srities valdžią ir prasidėjus sukilimui sausio 15 d. po trumpų kautynių prancūzų įgula pasidavė. Kitą dieną į pagalbą prancūzams atskubėjo lenkų karo laivas, bet buvo jam sukilėlių įsakyta grįžti atgal. Kautynėse ypač pasižymėjo būsimas lakūnas S. Darius ir lietuvninkas J. Plonaitis. Sausio 19 d. sušaukti į Šilutę srities atstovai paskelbė dek-

laraciją apie krašto, su autonominėmis teisėmis prijungimą prie Lietuvos respublikos. Vyko ilgos su sąjungininkais derybos, kol pagaliau su visokiais autonominiiais apribojimais sritis pripažinta Lietuvai. Į Klaipėdos reikalą kišosi ir bolševikinė Rusija. Ji pritarė sukilimui, bet vėliau bandė išnaudoti lietuvių ir vokiečių nesutarimus savo įtakai plėsti.

Pradėjus sritį valdyti, iškilo klausimas, kaip suvienodinti skirtingus kultūrinėje ir ekonominėje aplinkoje gyvenusius piliečius. Mažosios Lietuvos gyventojų namai buvo pastatyti iš raudonų plytų, stogai dengti čerpėmis, languose matėsi užuolaidos, apsirengę miestietiška, darbštūs, blaivūs, ištikimi valdžiai, be to, liuteronai. Ten pradinis 8 metų

Prancūzų karinės įgulos atvykimas į Klaipėdą, 1920 m.

Ntr. iš MLE

mokslas buvo įvestas net 1727 metais. Jie Didžiojoje Lietuvoje matė daug šiaudais dengtų medinių lūšnų, žmonės dėvinčius namuose iš austais drabužiais, prastos veislės gyvulius, o šventovėse moteris tik su skarelėmis. Be to, vietiniai lietuvninkai jautėsi lyg atstumti, nes negaudavo aukštesnių pareigų. Net ir gubernatorių atsiųsdavo iš Kauno. Tokia Kauno politika ir vokiečių propaganda atstūmė srities lietuvninkus laukininkus, ir jie rinkimuose į seimelį balsuodavo už vokiečių kandidatus.

Tiesa, ekonominėje srityje būta pasiekimų, bet trukdė pasaulinis ekonominis nuosmukis. Atėjus Hitleriui, vietiniai naciai varė prieš “Schemeiten” propagandą, o Vokietija ėmė taikyti ekonomines sankcijas. Hitleriui nuo Lietuvos atplėšus Klaipėdą, kai kurie gyventojai atsisakė Vokietijos pilietybės ir persikėlė į Lietuvą. Antrajam pasauliniam karui einant į pabaigą ir rusams įsiveržus į Rytų Prūsiją, naciai privertė Klaipėdos srities gyventojus keltis į Vakarų Vokietiją. Daliai nepavyko pasitraukti ir turėjo grįžti atgal.

Klaipėdos sritis neteko beveik visų gyventojų. Ten gyveno maždaug 150000 žmonių, o liko vos keli tūkstančiai. Jų vietas užpildė iš kitų Lietuvos vietų naujakuriai, daugiausia buvę ūkininkai, o į miestus pasipylė paleisti iš sovietinės imperijos armijos kariai ir daug karininkų. Vakarų Vokietijos kancleriui A. Adenaueriui pavyko iš rusų išsiderėti leidimą buvusiems piliečiams išvykti į Vokietiją. Taigi senųjų srities gyventojų nebeliko. Klaipėdoje dabar gyvena apie 40% rusakalbių.

ŠI SAVAITĖ LIETUVOJE

Laisvės gynėjų diena

Lietuva 17-ąją kartą pagerbė už šalies laisvę 1991 m. sausį žuvusiųjų atminimą. Sausio 11 d. Tarptautinė komisija nacių ir sovietų okupacinių režimų nusikaltimams Lietuvoje įvertinti kvietė Lietuvos mokyklas dalyvauti pilietinėje veikloje “Atmintis gyva, nes liudija”. 8.00 v.r. mokyklose prie kiekvieno lango mokiniai kartu su mokytojais uždegė žvakes. Po atminimo pirmos pamokos metu mokytojai ir mokiniai pasidalino mintimis apie Sausio 13-osios dienos paminėjimo reikšmę.

Sausio 12 d. surengtas XVII tradicinis tarptautinis pagarbos bėgimas “Gyvybės ir mirties keliu” – nuo Antakalnio kapinių iki Televizijos bokšto. Tą dieną visi norintys galėjo apsilankyti seimo rūmuose, kur parlamento galerijoje atidaryta Rimanto Dichavičiaus paroda “Nelengvi atgimimo žingsniai”.

Sausio 13-osios memorialo prie seimo rūmų atidarymas įvyko 6 v.v. Sausio 13-osios memoriale vyko paroda “Liudijimai”. Beveik tuo pat metu Sausio 13-osios įvykius menančiose vietose buvo uždegti Atminimo laužai, kurie liepsnojo prie Televizijos bokšto, prie Lietuvos valstybinio radijo ir televizijos, Nepriklausomybės aikštėje prie seimo rūmų. Televizijos bokšto salėje surengta Literatūros ir muzikos valanda “Nerimo mintys”, o Šv. Jonų šventovėje – koncertas “In Memoriam”.

Sausio 13-ąją, sekmadienį, žuvusiųjų per Sausio 13-ąją ir vėlesnę Sovietų Sąjungos agresiją atminimas pagerbtas iškilmingame seimo posėdyje. Nepriklausomybės aikštėje pakelta valstybės vėliava, vėliau Vilniaus arkikatedroje bazilikoje aukotos šv. Mišios, Sausio 13-osios aukos pagerbtos Antakalnio kapinėse.

Atiduos žudiką

BNS praneša, kad sausio 10 d. Latvijos generalinė prokuratūra sutiko išduoti Lietuvai sulaikytą vieną iš įtariamųjų Medininkų žudynių byloje, buvusį sovietų ypatingosios paskirties milicijos būrio (OMON) smogiką 40-metį Konstantiną Nikuliną. Įtariamasis 17 metų senumo byloje dėl 7 Lietuvos pareigūnų nužudymo ir vieno sužeidimo sprendimą dėl išdavimo apskundė Latvijos aukščiausiam teismui, todėl jis lieka Latvijoje iki šio teismo sprendimo. K. Nikuliną pernai lapkričio 28 d. sulaikė Latvijos teisėsauga, remdamasi Lietuvos išduotu Europos arešto įsaky mu. Jis buvo vienas iš 16-kos Lietuvos policijos labiausiai ieškomų asmenų. Kartu su dar trimis įtariamaisiais

omonininkais A. Ryžovu, A. Laktionovu ir Č. Mlyniku, jis buvo ieškomas kaip įtariamasis nužudymu. Pastarieji yra Rusijos piliečiai, gyvena šioje šalyje ir Lietuvos teisėsaugai kol kas nepasiekiami.

Jeigu Latvija perduos K. Nikuliną Lietuvai, bus galima vykdyti jo baudžiamojo persekiojimo procesą Lietuvoje. Pagal Lietuvos įstatymus, už tyčinį daugiau nei dviejų asmenų nužudymą jam gresia įkalinimas iki gyvos galvos. Vienas žiauriausių Lietuvoje įvykdytų nusikaltimų – Medininkų muitinės punkto darbuotojų nužudymas – tiriamas jau 17 metų.

Naujas gen. komisaras

Sausio 9 d. vyriausybė pasiūlė prezidentui Vizgirdo Telyčeno kandidatūrą į policijos generalinio komisaro vietą. 53-ęjų metų V. Telyčėnas vidaus reikalų sistemoje pradėjo dirbti 1980 m. eiliniu milicininku. Laipsniškai kildamas karjeros laiptais 1991 m. pradėjo dirbti Vilniaus miesto 3-iojo policijos komisariato komisaru. Nuo 2003 m. jis ėjo Lietuvos kriminalinės policijos biuro viršininko pareigas, 2005 m. paskirtas policijos generalinio komisaro pavaduotoju, pernai iš šių pareigų savo noru pasitraukė, dirbo “Snoro” banko saugos tarnyboje.

Dabar policijos generalinio komisaro pareigas ir toliau laikinai eina Vytautas Grigaravičius. Jis, kaip ir buvęs vidaus reikalų ministeris Raimondas Šukys, iš pareigų pasitraukė po 2007 m. lapkričio pradžioje visą Lietuvą sukrėtusios autoavarijos Skuodo rajone, kai, kaip įtariama, neblaivus policininkas automobiliu mirtinai sužalojo tris berniukus.

Nekompensuos žalos

LGITIC praneša, kad Rusijos parlamento Tarptautinių reikalų komiteto nario Leonido Sluckio teigimu, negali būti jokios kalbos apie materialinę kompensaciją Lietuvai už sovietų okupaciją. Jis tai pažymėjo pokalbyje radijo stočiai “Echo Moskv”. Pareiškimus apie kompensaciją pavadino šizofrenija sakydamas, jog okupacija – tema istorikams, ne šiandienos politikams.

Sausio 7 d. prezidentas Valdas Adamkus pareiškė užsienio reikalų ministerijos posėdyje, kad Vilnius sieks, jog Rusija atlygintų žalą, kuri, Lietuvos nuomone, buvo padaryta Sovietų Sąjungos valdymo metais 1929-1941 ir 1945-1991. Dialogas su Rusija turi būti paremtas bendrais principais ir vertybėmis, ir Lietuva neatsisakys reikalavimų, kad būtų pripažintas sovietų okupacijos faktas ir sieks okupacijos padarytos žalos atlyginimo. **RSJ**

Dainuoju Lietuvą

*Dainuoju Lietuvą kaip džiaugsmą,
išaugusį iš pelenų,
kaip savo rūpestį didžiausią,
kuriuo lyg vieškeliu einu.*

*Laukų ir pievų žalias šilkas
nuo durų slenksčio lig dangaus.
Protingos krosnies kvapas šiltas –
visai kaip artimo žmogaus.*

*Atsidaryk man, atsiverk man
visom širdim – kaip šaltiniu,*

*leisk pažiūrėt į šitą versmę
gyvos kalbos, gyvų žmonių!*

*Dar viskas gyva, viskas rėkia
kapais, muziejais, žaizdomis.
Imu į ranką duonos riekę
ir taip kalbuosi su jumis.*

*Kalbuos per vandenį, per duoną,
per orą, ugnį, per medžius.
Girdžiu iš visko, kas man duota,
jus – kaip lietuviškus žodžius.*

JUSTINAS MARCINKEVIČIUS

(Iš leidinio *Kalbėti motinos tarme*)

AUKSUTĖ RAMANAUSKAITĖ- SKOKAUSKIENĖ

2007 m. jau penkiasdešimasis lapkritis, kai po žiauriausių kankinimų buvo sušaudytas mano Tėvelis, partizanų vadas gen. Adolfas Ramanauskas-Vanagas. Lemtingą tapo 1956 m. spalio 12-ji diena, kuomet KGB agento “Žinomas” (tikroji pavardė Antanas Urbonas) išduoti buvo areštuoti mano tėvai. Dvylika metų KGB nepavyko mūsų surasti, nors šiam tikslui jie skyrė labai daug jėgų ir dėmesio. Ir štai lietuviškasis judas sulaukė savo valandos ir pardavė mano tėvus. Tada jau sekė susidorojimas su jais. Po išdavystės KGB buvo sudarytas detalus planas, kaip suimti Ramanauskus, su grifu “visiškai slapta”, patvirtintas 1956 m. spalio 11 d. VSK prie LTSR MINISTERIŲ TARYBOS pirmininko pavaduotojo Martavičiaus. Planas archyve išliko iki šių dienų. Jame rašoma: “...Dirbantis Ramanauskas paieškoje KGB 2 skyriaus 4 valdybos agentas “Žinomas” 1956 m. spalio 11 d. neeiliniaime susitikime pranešė, kad pas jį į Kauną dviračiais atvyko Ramanauskas ir Mažeikaitė. ...Pats išeiti susitikti agentas negalėjo. Agentas nesutiko, kad Ramanauskas ir Mažeikaitė būtų suimti jo bute, nes bijojo išsišifruoti prieš kaimynus. Agento namelis ir gyv. ploto išdėstymas buvo iš anksto išstudijuoti.

Ramanausko ir Mažeikaitės suėmimui būtina: 1. “Žinomo” namelis turi būti stebimas iš išorės pagal pridėtą planą. Žvalgus aprūpinti racijomis ir Ramanausko bei Mažeikaitės aprašymais. 2. Organizuoti 2 suėmimo grupes. Viena grupė, vadovaujama maj. Abukauskas iš 6 žmonių mašinoje GAZ-69, laukia Kampo gatvėje, maždaug už 200 m nuo agento namo. Antroji grupė, vadovaujama maj. Dušanskio iš 6 žmonių mašinoje GAZ-151, laukia Algirdo gatvėje 300 m nuo agento namo. 3. Organizuoti sutartą radijo ryšį tarp suėmimo grupių ir žvalgų grupės, stebinčios “Žinomo” namą. Priedas – sutartų signalų sąrašas. 4. Jei Ramanauskas ir Mažeikaitė išeis iš namo kartu ir eis Kalniečių gatve, pirma grupė, gavusi žvalgų signalą, seka juos ir suima Ramanauską. Antra grupė juos dengia ir suima Mažeikaitę. 5. Jei Ramanauskas ir Mažeikaitė išeis kiekvienas atskirai, pirma suėmimo grupė seks Ramanauską, antra – Mažeikaitę. 6. Jei Ramanauskas ir Mažeikaitė eis Kampo ar Algirdo gatve – operatyvinės grupės vykdo suėmimą savarankiškai. 7. Stebėti Kalniečių g., kuria Ramanauskas ir Mažeikaitė gali, išėję iš agento namo, eiti Neries link. Atsakingas maj. Putveinas. 8. Organizuoti Kauno UKGB pajėgomis slaptą operatyvinį stebėjimą;

a) Aleksoto tilto (gr. vyr. kpt. Krylov); b) valčių perkėlą prie žeminio uosto (gr. vyr. kpt. Afonin); c) kelto prie geležinkelio stoties (gr. vyr. lt.

Kovotojų vadas Ramanauskas

Dolovas); d) Panemunės tilto (gr. vyr. Caplin); e) Petrašiūnų pervažos (gr. vyr. lt. Naruševičius); f) Plento Kaunas-Prienai (vyr. lt. Urbaitis). Stebėtojai, pagal požymius atpažinę Ramanauską ir Mažeikaitę tuoj pat juos sulaiko. Atsakingas papulkininkis Raslanas. 9. Operatyvininkus perspėti, kad suimant Ramanauską gali pasipriešinti. Todėl pastebėjus jį, nešauti, o tiesiog

Iš k: Generolas Adolfas Ramanauskas-Vanagas; A. Ramanauskas-Vanagas su dukrele Aukse; A. Ramanauskas-Vanagas 1947 m. vasarą Dzūkijos miškuose

pulti ant jo, surišti ir mašina pristatyti į Kauno UKGB. Suimant Ramanauską pagal plano 2 paragrafą – operatyvinės grupės veikia greitai ir energingai. Prisiartinus mašinai prie Ramanausko, iš jos netaikant iššoka darbuotojai ir neleidžiant Ramanauskui

Šaltinis: Lietuvos Valstybinis ypatingos reikšmės archyvas. Operatyvinių bylų fondas. – Byla 6656.– Tomas 6. – Lapas 336-339.

Po suėmimo LTSR KGB prie MT pirmininkas generolas-majoras K. Liaudis rašo ATASKAITĄ KGB prie SSRS MT pirmininkui armijos generolui A.A. Serovui į Maskvą. Joje yra tokios eilutės. (citata) “Atsižvelgiant į Jūsų

patvirtintą 1955 m. gruodžio 31 d. agentūrinių veiksmų planą likviduojant banditizmą respublikoje, ypatingas dėmesys skirtas Adolfo Ramanausko-Vanago paieškai.

Kaip žinia, Ramanauskas praeityje buvęs buržuazinės armijos karininkas, dirbda-

1948 m. spalio 20 d. Ramanausko iniciatyva įvyko Dainavos ir Tauro apygardų vadų pasitarimas, kuriame buvo priimtas nutarimas dėl “Pietų Lietuvos partizanų srities” sudarymo. Tame pasitarime Ramanauskas buvo išrinktas “Pietų Lietuvos partizanų srities” vadu ir suformavo štabą. 1949 m. vasario mėn. Ramanauskas iš Pietų keliavo į Žemaitiją, kur daly-

vavo respublikos banditų vadų suvažiavime, kuriame buvo sukurtas t.v. “Lietuvos Laisvės Kovų Sąjūdis”, be to, įėjo į “LKKS Prezidiumą” ir buvo paskirtas “LKKS ginkluotųjų pajėgų vadu”... Pogrindyje Ramanauskui buvo suteiktas generolo laipsnis. 1949-51 m. Ramanauskas stengėsi nustatyti ryšį su vakarų bloko šalimis, konkrečiai, su Anglija ir Amerikos žvalgybomis.

Tuo tikslu Ramanauskas dalyvavo rengiant ir siunčiant į užsienį bandpogrindžio atstovus Pyplių-Mažytį, Krikščiūną-Rimvydą, Lukšą-Skirmantą ir t.t. Kai 1950 m. spalio mėn. į Lietuvos TSR teritoriją buvo išmesta Amerikos šnipų grupė, vadovaujama Lukšos-Skirmanto, Ramanauskas vadovavo žinių rinkimui užsienio žvalgyboms. Jis kartu su Lukša 1951 m. parengė ir išsiuntinėjo žvalgybinių duomenų rinkimo instrukciją. Ramanauskas paieškai ir areštui buvo skiriamas pirmaeilis uždavinys. Tam iš kvalifikučiausių Lietuvos TSR čekistų buvo sudaryta op. grupė, pastoviai dirbanti ieškant Ramanausko. Tuo pat metu ši darbą dirbo Alytaus, Varėnos, Daugų, Jiezno, Prienų raj. KGB aparatų darbuotojai.

Lietuvos KGB operatyvinei grupei ir periferijos operatyviniams darbuotojams buvo duota užduotis ieškoti Ramanausko, pajungiant tam agentūrą, vadovaujantis KGB prie SSRS Ministrų tarybos įsakais Nr. 00405, 00630, 00799 ir 00420. Ramanausko paieškos darbe pagrindinis dėmesys buvo skiriamas naujos agentūros, iš anksčiau turėjusios su juo ryšį, verbavimui, jų pasiuntimui į galimas Ramanausko pasirodymo vietas ir Jurgino bei Vacio ag. grupių panaudojimui.

Iš viso Ramanausko ir jo šeimos paieškoms tik 1956 m. užverbuota 30 agentų. Atsta-

tytas ryšys su 20-čia agentų, anksčiau išbrauktų iš agentūrinio tinklo.

Tokiu būdu labiausiai tikėtinos Ramanausko ir Mažeikaitės pasirodymo vietos Merkinėje ir Kaune buvo pripildytos kvalifikuotos agentūros. Kitose galimose Ramanausko pasirodymo vietose nuo 1956 m. birželio mėn., buvo pradėtos aktyvios paieškos, panaudojant MVD kariuomenę, kad jam būtų sutrukdyta sukurti naują bazę.

Vykdamas tokių priemonių kompleksą, pagrindinis dėmesys skiriamas darbui su agentais Žinomu, Jurginu ir Rože. Vykdydamas mūsų užduotį, 1956 m. spalio 11 d. ag. Žinomas sutartu signalu skubiai išskvietė mūsų operatyvinį darbuotoją...

Apie Ramanausko ir Mažeikaitės tardymo eigą pranešime papildomai.

LTSR KGB prie MT pirmininkas generolas-majoras K. Liaudis.”(citatos pabaiga.)

Šaltinis: LVYA.-op.b.f. –B.6656.-T.6. –L.371-378

LTSR KGB prie MT pirmininkas generolas-majoras K. Liaudis ataskaitoje KGB prie SSRS Ministrų tarybos pirmininkui armijos generolui draugui Serovui į Maskvą rašė, kad (citata) “savo kruopščiu ir kvalifikuotu darbu A. Ramanausko-Vanago paieškose ir suėmime pasižymėjo”:

1.pulk. J.F. Sinycin – laikrodis, 2. pulk. L.V. Martavičius – laikrodis, 3. maj. J.S. Abukauskas – laikrodis, 4. maj. N.N. Dušanskis – laikrodis, 5. maj. J.S. Krugovcov, 6. kpt. G.P. Kolesnikov, 7. vyr. lt. P.J. Petraitis, 8. maj. N.I. Putvein, 9. lt. I.B. Vorobjov, 10. j. lt. D.J. Antanavičius, 11. serž. J.A. Srabikaitė, 12. serž. J.J. Petrulis, “prašau juos paskatinti” – prašo K. Liaudis. (Š.;LYVA. – Op.b.f. – B.6656. T. 6). Darbavosi jie ir toliau “kruopščiai ir kvalifikuotai”.

Jau pirmąją suėmimo dieną KGB požemiuose mano Tėvelį Adolfą Ramanauską-Vanagą žiauriai, sadistiškai kankino. Iškankintą, vos gyvą jį nuvežė į kalėjimo ligoninę. Čia buvo surašytas kraupus medicininės apžiūros aktas. Jis išliko ir dabar yra Lietuvos ypatingame archyve. Šis aktas atskleidžia kokius barbariškus kankinimus, kokias baisias kančias ir kokius sužalojimus teko patirti mano tėveliui. Kad būtų galima bent kiek išvaizduoti, kokie tai buvo kankinimai, pateiksiu tik nedidelę ištrauką iš to akto: “...kalinys Ramanauskas Adolfas pristatytas į kalėjimo ligoninę Nr.1 chirurginį skyrių 1956 m. spalio 12 d. 16 val. 30 min. itin sunkioje būklėje. Į klausimus neatsakinėja, be sąmonės, periodiškai visų kūno galūnių raumenų traukuliai. Pulsas vos juntamas, minkštas kr. Spaudimas 60\40. Ligonis visas kruvinas. Lytinių organų srityje masyvus raištis persunkęs šviežiu raudonu krauju, nuėmus raištį pastebėti didžiuliai kraujo krešuliai... plati plėstinė žaizda, padengta kraujo krešuliais.

Nukelta į 10-tą psl.

Generolo Adolfo Ramanausko dukra Auksė Kalniškės mūšio vietoje

panaudoti ginklo, jį sulaiko ir pristato į KGB. 10. Operbūriai ir žvalgai, kurie bus Ramanausko sulaikymo vietoje, bet tiesiogiai operacijoje nedalyvaus, tarp žmonių paskleidžia gandą, kad sulaikyti vagys. 11. Priklausomai nuo Ramanausko ir Mažeikaitės sulaikymo aplinkybių parengti Žinomo užšifravimą.

Operatyvinių darbuotojų, vykdsiančių operatyvinį planą, instruktažą praveda KGB pirmininko pavaduotojas Martavičius ir Sinycin.

1956 m. spalio 11 d. KGB 4 valdybos 2 skyriaus viršininko pavaduotojas Dušanskis. Sutinku: KGB 4 valdybos viršininkas Abukauskas”

(Citatos pabaiga)

mas Alytaus mokytojų seminarijos dėstytoju, užmezgė ryšį su nacionalistiniu pogrindžiu, o 1945 m. balandžio mėn. įstojo į nacionalistinę gaują.

Būdamas ginkluotame pogrindyje, Ramanauskas aktyviai dirbo sudarant centralizuotą banditinio pogrindžio vadovybę Lietuvos TSR ir jam priklausančiose gaujose. Ramanauskas pradžioje, kaip bandrinktinės vadas, o paskui kaip Dainavos apygardos vadas, 1945-1948 m. įvykdė Merkinės puolimą, dalyvavo susidūrimuose su l. gynėjais ir MVD kariuomene. Tuose susidūrimuose buvo tarybinio-partinio aktyvo, l. gynėjų ir karių aukų.

Dabartinėje...

Atkelta iš 1-mo psl.

Deja, jie nėra tie žmonės, kurie paveldėjo komunistų partijos turtą. Jie nėra tie žmonės, kurie turi tuos išteklius, su kuriais reikia ginti kraštą. Tas turtas nuėjo į rankas tų pačių žmonių, kurie Lietuvos nevergina. Ištekliai yra jėga, o mes turime tuos patriotus, kurie neturi materialinių išteklių kovoti su išdavikais, kurių yra nors ir mažesnis skaičius, bet jie valdo turtus. Yra Lietuvoje įvairių organizacijų, patriotiškų žmonių ir jie yra šmeižiami, apie juos skleidžiami gandai, veikia institucijos, kurios yra neefektyvios ir net užkariautos tų blogųjų jėgų. Teisėtvara Lietuvoje yra nepaprastai silpna ir negali atskleisti tų visų puolimų prieš patriotizmą, prieš Lietuvos dvasingumą, ekonomiką.

Matėme skandalą Valstybės saugumo departamente (VSD). Juk šita institucija yra tokia reikšminga mūsų saugumui, bet ji tokia silpna. Ir prezidentas parėmė VSD prieš seimą. Seimas – pati aukščiausia mūsų institucija išrinkta tiesiogiai žmonių, negalėjo gauti informacijos iš VSD, kuris privalėjo ją suteikti. Tai rodo prezidento patarėjų ir iš dalies seimo neprofesionalumą, silpnumą. Tiesa, seimo Nacionalinio saugumo ir gyvybės komitetas veikė gana profesionaliai. Bet pats seimas yra suskaldytas, ten yra tokių žmonių, kurie tinka tik kolchozams valdyti. Ir patys Lietuvos žmonės juos išrinko. Dalis Lietuvos žmonių ar tingi, ar nenori, ar pažeisti to sovietinio laikotarpio taip, kad visai nesidomi kas vyksta mūsų valstybėje, jie nesupranta, kad šalies gerovė priklauso nuo kiekvieno žmogaus. Jie išrinko tuos, kurie tik pažada, bet nieko naudingo nepadaro. Ir vėl juos išrinks. Vadinasi, kažkas yra negerai. Lietuvoje yra žmonių, kurie taip atitole nuo politikos, nuo valstybės gyvenimo ir gyvena tik savo reikalais, o tai silpnina mūsų kraštą. Tuos žmonės pasiekti yra labai sunku, nes didžioji dalis žiniasklaidos irgi yra užkariauta tų blogųjų jėgų.

Tačiau yra Lietuvoje pat-

riotinių ar net galima sakyti pilietinių organizacijų, pavyzdžiui Piliečių santalka, Pilietinės visuomenės institutas, įvairios bendruomenės, Sąjūdis, šauliai, frontininkai. Pa-

minėjau tik keletą organizacijų, dar yra universitetų studentų, moksleivių organizacijos, kurios bando pasiekti tuos sunkiai pasiekiamus žmones, bando išaiškinti jiems, kad mes visi turime labai rimtai balsuoti rinkimuose. Kad reikia susitikti su kandidatais, susipažinti, išsiaiškinti kam jie atstovauja, kurie geriausiai atspindėtų tavo, kaip rinkėjo požiūrį į valstybę ir žmonių interesus. Reikia rinkti ne tą, kuris labai daug pažada, bet paskui nieko neduoda.

– Jūs taip kalbate, kad atrodo Lietuvoje yra tikrai labai blogai. Kad tikrai blogiau jokioje kitoje šalyje nėra. Negi toje pačioje Amerikoje visi žmonės rinkimuose balsuoja sąmoningai, nesivadovauja emocijomis? Negi tik mes, lietuviai, tokie nesusipratę?

– Tikrai ne. Nesame vieninteliai. Taip yra ir Amerikoje, ir kitose valstybėse. Žinote, kodėl taip jautriai kalbu? Todėl, kad kalbu apie savo Tėvynę, o ne apie bet kokią kitą šalį. Man nesvarbu, kaip gerai ar blogai yra kitur, man svarbu kaip yra Lietuvoje. Pame nu kartą vyko Lietuvoje reziduojančių įvairių šalių ambasadorių susitikimas. Vienas jų pasakė, kad korupcijos esama visur – ir Italijoje, ir Amerikoje, ir Lenkijoje, todėl nėra ko pernelyg dėl to sukti galvos ir nerimauti. Tačiau man nėra svarbu, ar korupcija yra kitose valstybėse, man yra svarbu, kad Lietuvoje jos nebūtų, aš noriu, kad korupcijos lygis Lietuvoje būtų toks kaip Suomijoje ar Norvegijoje, kur korupcijos yra mažiausiai. Lietuva yra mūsų šalis, čia gyvena

mūsų tauta. Žinoma, būtų gerai, kad ir kitose valstybėse būtų viskas gerai, kad ten žmonės būtų šviesūs, bet viso pasaulio negalime aprėpti.

Aš nesakau, kad Lietuvoje viskas tik blogai. Tikrai čia daug pažangos padaryta per gan trumpą laiką. Patys sunkiausi metai, kuomet buvo padaryta daugiausia pažangos ir žmonės mažiausiai supranta, kad būtent tada padėti Lietuvos valstybės pagrindai buvo 1997-2000 metai. Tuomet buvo labai sunkus laikotarpis, bet nebuvo tų tuščių pažadų ir nebuvo daroma žala valstybei, kaip yra daroma šiandien. Dabar švaistomi pinigai, o juk anksčiau ar vėliau tas skolas reikės gražinti ir tai jau bus už poros metų. Ateis į valdžią kita partija ir jai teks sumokėti tas skolas, kurias padaro šita vyriausybė. Vyriausybė, kuri neturi valstybiško požiūrio, ji tik nori, kad šiandieną viskas atrodytų gerai. O kas bus po kelerių metų? Dabartinių valdančiųjų partijų – socialdemokratų, “darbiečių” ir valstiečių valdymas pridarė tiek daug žalos, o ateityje tą žalą kažkas turės atitaisyti. Jau šiandien tą žalą matome – infliacija. Labiausiai dėl to dabar nukenčia pensininkai, nes jų pensijos nespėja vyti augančios infliacijos, vadinasi, jų pajamos vis mažėja ir mažėja, kaip kitų vis didėja ir didėja. Nėra žiūrima į investicinius dalykus, žiūrima tik į šiandieninius reikalus, kad atrodytų, jog viskas yra gerai: pakelkime algas tiems, kitiems ir pan. Bet pažiūrėjus atidžiau, galima pastebėti, kad praraja tarp labai turtinių ir skurdžių vis labiau didėja. Galbūt skurstančių žmonių skaičius nedidėja, bet jų skurdas gilėja. Kai kas stengiasi kuo daugiau prisigrobt, bet ateina laikas, kai mus įdeda į dėžutę ir visa tai netenka prasmės. Aš net nemanau, kad tas gyvenimas su prisigrobtais turtais, nuskriaudžiant kitus yra malonus ar įdomus.

Su generolu Jonu Kronkaičiu kalbėjosi www.lietuviams.com vyr. redaktorė Deimantė Dokšaitė. Gavus jos leidimą, čia atspausdinta dalis to pokalbio, paskelbto tame tinklalapyje 2007 m. lapkričio 26 d. (Bus daugiau)

KANADOS ĮVYKIAI

Staigmenų žiema

Ankstyva, šalčiais ir sniegu prasidėjusi žiema patikė nemažai staigmenų. Pūgos ir vėjai sukėlė daug nepatogumų rytinių provincijų gyventojams, nors neprilygo lygiai prieš dešimtmetį praėjusiai plikšalai ir audroms. Po jos šimtai tūkstančių Kvebeko ir Ontario provincijų gyventojų liko be šviesos ir šilumos, sutriko visi ryšiai ir veikla, padaryta daug nuostolių. Šiomet daugiau rūpesčių atnešė atolydis, prasidėjęs po naujametinės pūgos. Br. Kolumbijoje, netoli Kelowna esančiame slidinėjimo kurorte po sniego nuošliauža žuvo australas slidininkas, du kitus pavyko išgelbėti. Nuo netikėtų sniego griūčių šią žiemą jau žuvo 10 žmonių. Br. Kolumbijos pakrantėje užregistruoti trys povandeninio žemės drebėjimo smūgiai. Laimei, jie nesukėlė cunami ir potvynių. Prince George vietovėje Nechoko ir Frazer slėniuose, ledo lytims užkimšus upių tėkmę, kilo potvynis – pirmą kartą per 200 metų. Žiema dar tik prasidėjo, tad tikriausiai kanadiečių laukia dar ne viena klimato staigmena. Dabartinis atolydis nereiškia, kad jau pavasaris.

Anglies dioksido mokesčiai (carbon tax) padėtų mažinti aplinkos taršą. Tokią išvadą savo posėdyje padarė žymiausieji valstybės verslininkai bei aplinkosaugininkai. Vyriausybės prašymu jie, išklausę daugiau kaip 60-ties grupių nuomones, išnagrinėjo galimus būdus mažinti aplinkos taršai ir pateikė pasiūlymus įvesti mokesčius arba nustatyti leistiną oro taršos kiekį. Jį viršijus, mokami mokesčiai arba galimi mainai, kai įmonės, viršijančios leistiną normą, gali nusipirkti. Iš pradžių būtų sunkumų, bet apskritai tokių mokesčių poveikis ekonomikai būtų nedidelis. Kanados ministeris pirmininkas S. Harper ir opozicijos vadovas S. Dion anksčiau yra paneigę galimybę įvesti tokius mokesčius. Tačiau konservatoriai, atmetę Kyoto susitarimus kaip trumpalaikius sprendimus, dabar svarsto, nors pasitarimo siūlymai neįpareigojantys. Specialistų skaičiavimai parodė, kad, įvedus tokius mokesčius, pirmuoju laikotarpiu iki 2020 m. galima būtų sumažinti oro taršą 20%, iki 2050 m. – 65%. Šiuos siūlymus palaiko aplinkosaugos organizacijos – Kanados Sierra klubas bei D. Suzuki fondas.

Vyriausybė skatina privačių verslovių investicijas į tolimąją Arktiką. Dar prieš tris dešimtmečius Nunavit provincijoje ties Ellesmere sala buvo atlikti naftos ir gamtinių dujų telkinių paieškos darbai. Tačiau verslininkai neskuba šiaurėje vystyti gavybos pramonės, juos

sulaiko nedėkingos žaliavų išgavimo ir pervežimo sąlygos: nėra jokių pervežimo kelių. Vyriausybė nežada nuolaidų ar lengvatų plečiantiems verslą šiaurėje.

Saskatchewan NDP nare Joan Betty būsimoose rinkimuose dalyvaus kaip liberalų partijos kandidatė. Vienoje iš apylinkių, atsistatydinus parlamento nariui, yra laisva vieta. Liberalams pavyko prikalbinti pasižymėjusią politinę veiklą ir patirinti buvusią NDP kultūros ministrę, vėliau jaunimo ir šiaurės teritorijų ir moterų reikalų gynėją. Kovo 17 paskelbtuose federaciniuose rinkimuose keturioms vietoms parlamente užimti trijose apylinkėse liberalai tikisi rinkiminės pergalės.

New Brunswick provincija ruošiasi pereiti prie švartios energijos gamybos ir naudojimo. Jau dabar kai kurios medienos apdirbimo įmonės savo šildymui ir elektrai gaminti naudoja medžio atliekų granules. Provincijos energetikai pasiryžę perimti geriausią Norvegijos, Suomijos valstybių patyrimą. Šios valstybės penktadalį elektros gamina naudodamos natūralius augalinius išteklius. N. Brunswick gamina tik 16% energijos, naudojant biokurą, bet tikisi padidinti jos kiekį artimiausiais metais.

Desire Muyaneza – pirmasis kanadietis teisiamas pagal 2000 metais Kanadoje priimtą aktą – atsakomybę už nusikaltimus žmonijai. Buvęs Toronto, dabar Montrealio gyventojas kaltinamas dalyvavimu masinėse žudynėse ir moterų prievartavimu Ruandoje. Šioje Afrikos valstybėje 1994 metais, kilus karui tarp genčių, stipresnioji *huttus* grupė itin negailestingai sunaikino arti milijono *tutsis* ir netgi savo genties žmonių. Teisme dalyvavę liudininkai patvirtino kaltinimus Muyanezai.

Kalgaryje įsikūrusi statybos verslovė Transcanada Alaska Co laimėjo paskelbtą atvirą konkursą pelningam užsakymui. Penkios verslovės pareiškė norą tapti 20 bln. kainuojančios Aliaskos vamzdinių linijos statybos darbų vykdytojomis, pateikė savo projektus. JAV vyriausybė ir Aliaskos valstija nori nutiesti 5,600 km ilgio liniją, jungiančią Aliaskos North Slope vietovę, Yukon, Br. Kolumbijos, Albertos provincijas ir JAV pietvakarines valstijas. Keturi pretendentai į daugiabilijoninės vertės užsakymą buvo iš karto atmesti kaip netinkami. Kalgario statybininkų projektas dabar atklinamas. Oficialiai patvirtinus užsakymą, Aliaskos valstijos vyriausybė iš karto skiria 500 mln. dol. darbų pradžia. **SK**

ROYAL LEPAGE

Jei norite pirkti ar parduoti namą, ar gauti informaciją, prašau man paskambinti. Prižadu mielai ir sąžiningai patarnauti.

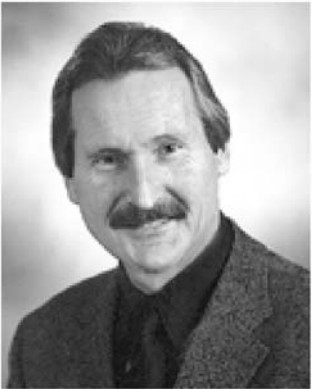
Lina Kuliavienė

2320 Bloor Street West
Toronto, Ontario M6S 1P2

Tel. (416) 762-8255 Fax. (416) 762-8853

Sutton GROUP

ANTANAS GENYS

“Jūsų nekilnojamo turto aptarnavimas nuo 1981”

PIRKIMAS ir PARDAVIMAS PATIKIMOSE RANKOSE!

Dėl nuosavybės įvertinimo skambinkite

(416) 236-6000

Sutton Group-Assurance Realty Inc.

MŪSŲ TĖVYNĖJE

DAUGĖJA AVARIJŲ

BNS žiniomis, Lietuvoje daugėja neblaivių vairuotojų sukeltų avarių, o teisės vairuoti neturintys asmenys sukelia dvigubai daugiau skaudžių avarių nei anksčiau. Pernai Lietuvoje įvyko 6631 avarija, kurioje žuvo ar buvo sužeisti žmonės. Tai 53 avarijomis su nukentėjusiais daugiau nei 2006 m. Eismo nelaimėse keliuose pernai žuvo 739 žmonės (21 mažiau nei 2006 m.). Šiuos duomenis pateikė VRM ir Lietuvos policijos departamento atstovai sausio 3 d. Susisiekimo ministerijoje įvykusiame Saugaus eismo komisijos posėdyje aptarta ir įvertinta 2007 m. avaringumo būklė šalyje. Pasak Susisiekimo ministerijos pranešimo, eismo įvykių skaičius išaugo šešiose šalies apskrityse. Daugiausia žmonių eismo įvykiuose žuvo Vilniaus, Kauno ir Klaipėdos apskrityse. Nerimą kelia tai, jog Lietuvoje daugėja eismo įvykių skaičius, kuriuos padaro neblaivūs vairuotojai. 2007 m. 802 avarijas sukėlė neblaivūs vairuotojai. Tai 29 eismo įvykiais daugiau nei 2006 m. Šiose avarijose žuvo 69 žmonės ir dar 1212 buvo sužeista. Padidėjo atvejų, kai eismo įvykius sukėlė nedrausmingi pėstieji ir jauni vairuotojai. Dėl neturinčių teisės vairuoti asmenų kaltės 2007 m. eismo įvykiuose žuvo daugiau kaip 120 eismo dalyvių, arba beveik dvigubai daugiau nei 2006 m. 56% žuvusiųjų ir 46% sužeistųjų šiuose eismo įvykiuose sostinėje buvo pėstieji.

AUKOJA ORGANUS

BNS praneša, kad Lietuvos aukojimo ir persodinimo rodikliai jau artėja prie Europos sąjungos šalių vidurkio. 2007 m. Valstybinis transplantacijos biuras gavo 95 pranešimus apie pajėgius aukotojus arba 9.5% daugiau nei ankstesniais metais. Medikai persodino 48 mirusių aukotojų organus ir audinius. Valstybinio transplantacijos biuro duomenimis, efektyvių aukotojų skaičius vienam milijonui gyventojų Lietuvoje 2007 m. pasiekė 14.1 ir priartėjo prie ES šalių 2006 m. vidurkio, siekiančio 15.7. Pernai šalyje atlikta 18.4% daugiau organų ir audinių persodinimų. 92 pacientams persodinti inkstai, atlikta 14 širdies bei 9 kepenų persodinimo operacijos. 2007 m. atliktas plaučių persodinimas bei pirmoji šalyje širdies-plaučių komplekso persodinimo operacija. Mažėja artimųjų prieštaravimų skaičius, pernai siekęs 29%, bei vis dažniau pasitaikantys atvejai, kai artimieji patys pasiūlo dovanoti organus.

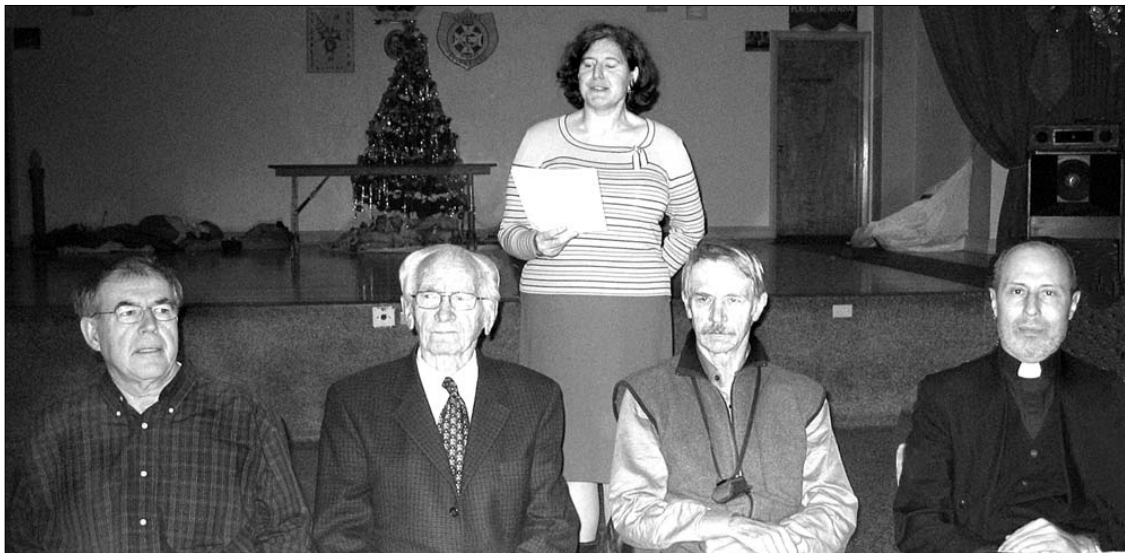
BLAIVYBĖS METAI

Blaivybės metų programa, kurią sausio 9 d. patvirtino vyriausybė, įgyvendinti kainuos 0.5 mln. litų. Ji skirta blaivybės idėjoms įprasinti ir skleisti, teigiamam visuomenės požiūriui į blaivybę formuoti, sveikos gyvensenos nuostatomis stiprinti. Seimas praėjusių metų nutarimu paskelbė 2008 m. Blaivybės metais. Bus plėtojamas valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, visuomeninių organizacijų ir bendruomenės bendradarbiavimas, skleidžiant blaivybės idėjas, diegiant jaunajai kartai sveiko gyvenimo vertybines nuostatas. Didinant visuomenės informuotumą apie alkoholio vartojimo keliamas problemas, pradėti blaivybės metų idėjų sklaidą. Tikimasi, kad daugiau vaikų, jaunimo, nėsčių moterų ir kitų visuomenės tikslinių grupių bus supažindinta su žalingu alkoholio poveikiu asmens ir visuomenės sveikatai. Planuojama įgyvendinti daug įvairių visuomenės informavimo priemonių – leidinių, straipsnių, konferencijų ir kt. Statistikos departamento duomenimis, 2006 m. vienam Lietuvos gyventojui vidutiniškai teko 11 litrų, o vienam 15 metų ir vyresniam gyventojui – 13.2 litro absoliutaus alkoholio. Suaugusiųjų tarpe niekada svaigiųjų gėrimų nevartojusių asmenų yra tik 14.2%. Programos įgyvendinimą koordinuos ir vykdys Sveikatos apsaugos ministerija. Kiti vykdytojai – Švietimo ir mokslo, Kultūros, Socialinės apsaugos ir darbo, Susisiekimo ministerijos, Narkotikų kontrolės, Statistikos, Kūno kultūros ir sporto departamentai prie vyriausybės, Lietuvos radijas ir televizija, Policijos departamentas, Jaunimo reikalų departamentas prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, Valstybinė darbo inspekcija, savivaldybės.

MOKYTOJAI KOVOJA

Už savo gerovę kovojantys mokytojai, pradėję nuo demonstracijų, terminuotų streikų, dabar jau masiškai ima atsiskirti savo auklėjamųjų klasių, ruošiasi neterminuotam streikui, rašo ELTA. Sausio 10 d. Telšiuose surengtas profsąjungos narių visuotinis susitikimas, kuriame aptartos neterminuoto streiko aplinkybės. Pernai nepaklusnumo veiklas pradėję pedagogai reikalavo nuo lapkričio atlyginimus kelti 20, o nuo sausio – 30%. Pasak Lietuvos švietimo darbuotojų profesinės sąjungos (LSDPS) vadovo Alekso Bružo, dabar reikalaujama atlyginimus pakelti 50%. **RSJ**

LIETUVIŲ TELKINIuose

Joana Adamonytė (stovi), buvusi Montrealio Šv. Kazimiero parapijos šimtmečio rengimo komiteto pirmininkė, skaito pranešimą sausio 6 d. vykusiame susitikime. Sėdi – dalis parapijos komiteto narių – (iš k.) D. Vizbara, A. Dasys, R. Išganaitis ir kleb. kun. A. Volskis
Ntr. V. Lietuvninkaitės

Viskas lietuvybei išlaikyti

Amerikos lietuvių fondo Pelno skirstymo komiteto susitikimas su visuomene įvyko 2007 m. lapkričio 18 d. PLC Bočių menėje, Lemonte. Susirinkusiuosius pasveikino ALF Tarybos pirm. Arvydas Tamulis. Toliau kalbėjo Pelno skirstymo komiteto pirm. Algirdas Saulis. Jis sakė, kad narių įnašai yra saugojami ir investuojami, o iš jų palūkanų gautas pelnas skirstomas lietuviškai veiklai paremti. 2007 m. paskirta 600,000 dol. Iš viso iki šiol lietuviška veikla paremta 14,583,008 dolerių.

Pelno skirstymo komitetą sudaro 3 ALF atstovai, vienas antrininkas ir 3 JAV LB atstovai bei vienas antrininkas. A. Saulis dar paminėjo trumpai paramos paskirstymą. (Apie tai jau buvo rašyta TŽ, AŠ). Toliau jis kalbėjo apie apklausos anketos duomenis, liečiančius ALF pelno skirstymą. ALF nariams buvo išsiųsti net 2400 anketų. Gauta 120 atsakymų. Duomenys paskirsto šitaip: Lietuviškomis mokykloms 2007 m. ALF Pel-

no skirstymo komitetas skyrė 16% ir švietimui 13%. Apklausoje 81% pasisakė, kad daugiau paramos būtų teikiama mokykloms. Stipendijoms skirta 23%. Apklausoje 60% pasisakė, kad daugiau būtų skiriama stipendijoms. Švietimo/mokslo reikalams skirta 29%. Apklausoje 85% pageidavo didesnės paramos. Kultūrinei veiklai skirta 12%. 75% apklaustųjų pasisakė už didesnę kultūros rėmimą. Jaunimo veiklai, organizacijoms skirta 11%. Net 88% apklaustųjų buvo už didesnę paramą. Visuomeninei veiklai (JAV LB – 28%; PLB ir PLF – 11.7%). Apklausoje 68% pageidavo didesnės paramos. Žiniasklaidai skirta 8%. 77% apklaustųjų norėjo didesnės paramos. Paramai Lietuvai skirta 10% (6% projektams ir 4% stipendijoms). 76% apklaustųjų buvo prieš tokią paramą ir pageidavo visai neskirti Lietuvai paramos, ar skirti mažiau.

Apie Amerikos lietuvių fondo bendrą veiklą 87% ALF

narių apklausoje pasisakė, kad ja yra patenkinti, ar net labai patenkinti. Apie ALF pelno skirstymą 82% apklaustųjų pasisakė, kad yra patenkinti ir 18%, kad nepatenkinti. Po A. Saulio pranešimo iškilo dalyvių klausimai, kurie lietuvių stipendijas, Lituanistikos katedrą, PLB fondą, lituanistines mokyklas, žiniasklaidą, statistiką ir pan. Į juos buvo atsakyta ir paaiškinta. Buvo atkreiptas dėmesys, kad Amerikos lietuvių fondo apimty 2007 m. veikia 47 specialios paskirties stipendijų fondai ir 19 paramos specialios paskirties fondų. ALF stipendijos ir parama paskirta pagal tų fondų steigėjų specifinius nurodymus. Šio susitikimo dalyviai pasisakė už didesnę lituanistinių mokyklų bei švietimo, kultūros ir žiniasklaidos rėmimą. Pabaigoje ALF Tarybos pirm. A. Tamulis ir valdybos pirm. Ramūnas Astrauskas pabrėžė, kad reikia viską daryti, jog lietuvybė kuo ilgiausiai išsilaikytų.

Aldona Šmulskšienė

Alberta

OZZIE LABUTIS atsiuntė \$200 auką našlaičių kaimui *Vai-ko tėviškės namai* Lietuvoje. Nuoširdžiai dėkinga –

KLKM dr-jos centro valdyba

Victoria, BC

NUOLATINIS RĖMĖJAS V.K. Dailė atsiuntė \$120 auką *Tremtinių grįžimo fondui*. Nuoširdžiai dėkinga –

KLKM dr-jos centro valdyba

LEDAS REFRIGERATION

AIR CONDITIONING & HEATING PRIEŠSEZONINIS ORO ŠILDYMO SISTEMŲ

PATIKRINIMAS * IŠVALYMAS * PAKĖITIMAS

Skambinti

R. Jareckui

Tel. 416-370-3539 arba 416-825-3328

PĖDOS SPECIALISTAS

CHIROPODIST **ROBERTAS NEKRAŠAS**

- ▶ KULNO SKAUSMAI
- ▶ PĖDOS SKAUSMAI
- ▶ PIRŠTŲ DEFORMACIJOS
- ▶ NAGŲ DEFORMACIJOS IR GRYBELINIAI SUSIRGIMAI
- ▶ ĮAUGĘ NAGAI
- ▶ VIETINĖ NEJAUTRA IR CHIRURGINIS GYDYMAS
- ▶ SENIORŲ PĖDŲ PRIEŽIŪRA

- ◆ VAIKŲ EISENOS NESKLANDUMAI
- ◆ PLOKŠČIAPĖDYSTĖ IR EISENOS SUTRIKIMAI
- ◆ PĖDOS DEFORMACIJŲ TAISYMAS ORTOPEDINIAIS INDĖKLAI
- ◆ PRIIMAME VISUS PLANINIUS DRAUDIMUS
- ◆ STERILŲ ĮRANKIŲ

LIGONIUS PRIIMAME:

352 WILLSON ST.E., ANCASTER, Ont. TEL. (905) 648-9176

RE/MAX FOUR SEASONS REALTY LIMITED

Associate Broker, 67 First Street
Collingwood, Ontario L9Y 1A2

Parduodant, perkant ar tik dėl informacijos apie namus, vasarnamus, ūkius, žemes Wasagos, Staynerio ir Collingwoodo apylinkėse kreipkitės į

Angelė Šalvaitytė, B.A.,
pirkimo ir pardavimo atstovė.

Ji mielai jums patarnaus.

Nemokamas **1-888-657-4844**

Darbo **705-445-8143**

Elektroninis paštas: salvaitis@bmts.com
Tinklalapis: www.homesgeorgianbay.com

Winnipeg, MN

A.a. TEKLĖ (TAUTKUTĖ) TIMMERMANIENĖ, gimusi 1923 m. lapkričio 1 d., mirė 2007 m. gruodžio 17 d. Vinipege, MB.

Ji užaugo vienos sesutės ir dviejų brolių šeimoje. Gyveno Šiaulių mieste, jos pamėgtoje Žemaitijoje. Po karo būdama Vokietijoje 1945 m. ji ištekėjo už olandų kilmės Johannes (John) Timmermano. Gyveno Olandijoje, bet 1954 m.

A.a. Teklė
Timmermanienė

emigravo į Kanadą, Vinipegą, MB. Teklė ir jos vyras užaugino tris sūnus ir vieną dukrą. Jų šeima priklausė Šv. Kazimiero parapijai, ir jie visi daug prisidėjo prie šios lietuviškos šventovės statybos, puošimo ir išlaikymo. Timmermanų vaikai, ypač jų sūnus Marijus, padėdavo suruošti ir dalyvaudavo lietuviškuose renginiuose. Dažnai Teklė, pasipuošusi lietuviškais tautiniais drabužiais, atstovaudavo lietuviams ir Lietuvai kitų tautybių švenčių progomis. Ji buvo labai patriotiška; jų name viskas buvo išpuošta lietuviškais motyvais. O kalbant įmaišius kitos kalbos žodžius ji primindavo “kal-

bėk lietuviškai”! Visi atsilankę Vinipege prisimins Teklę ir Timmermanų šeimos nuoširdų svetingumą.

Velionė buvo draugiška ir gera šeiminkė. Todėl jų name, dalyvaujant jų didžiulei šeimai ir svečiams, dažnai įvairiom progom vykdavo vaišės. Kas tik atvažiuodavo į Vinipegą būdavo mielai priimami pas Timmermanus, dažnai net didelis būrys, kaip choristų grupė atvažiavusi čia atlikti programos tautybių pasirodymo savaitėje. Ir taip kartojosi daugelį metų.

2007 m. gruodžio 19 d. vakare laidotuvių namuose vyko atsisveikinimas su a.a. Tekle. Po maldų visi buvo maloniai nustebinti, kai jos sūnus Marijus, pritardamas gitara, padainavo jo mamos pamėgtą dainą *Ar prisimeini tu...?*

Gruodžio 20 d. įvyko labai iškilingos pamaldos už a.a. Teklę ir jos sielą Šv. Ignaco šventovėje. Šv. Mišių skaitinius ir atsisveikinimą atliko Timmermanų šeimos vaikai. Velionė palaidota jų šeimos sklype šalia jos vyro Johannes ir sūnaus Rolando Visų Šventųjų kapinėse.

PRIEŠ KALĖDŲ ŠVENTES kelios moterys paruošė lietuviškų valgių ir nuvežė vienišiemis, dažnai mūsų užmirštiems ar sergantiems lietuvių bendruomenės nariams. Paruošiant maistą daug dirbo B. Grabienė, J. Barauskaitė ir V. Daubaraitė. Tai buvo labai šventiškas mostas aplankant tuos žmones šiuo šaltu metų laiku. **Ev.f.**

Svečias kun. Janusz Lipski, apsilankęs Montrealio Aušros Vartų parapijoje spalio 17 d. Jis yra buvęs vikaru per 10 metų Aušros Vartų parapijoje. Nuotraukoje – klebonas kun. Gediminas Mieldažis ir kun. Janusz Lipski, dabar dirbąs Long Island, NY
Ntr. A.J. Mickaus

Pirmasis lietuvių bankelis Kanadoje, įsikūręs nuosaviuose namuose -

TALKA

LIETUVIŲ KREDITO
KOOPERATYVAS

830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 905 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais - nuo 9 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais - nuo 9 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais - nuo 9 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais - nuo 9 v. ryto iki 12 v. dienos. Liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta.

AKTYVAI PER 55 MILIJONUS DOLERIŲ

MOKAME UŽ:

kasd.pal.čekių sąsk. iki .0.75%
santaupas1.00%
kasd. pal. taupymo s1sk. .0.75%

INDĖLIAI:

90 dienų indėlius2.50%
180 dienų indėlius2.50%
1 m. term. indėlius4.00%
2 m. term. indėlius4.00%
3 m. term. indėlius4.10%
4 m. term. indėlius4.20%
5 m. term. indėlius4.35%
RRSP ir RRIF
(Variable)1.00%
1 m. ind.4.00%
2 m. ind.4.00%
3 m. ind.4.10%
4 m. ind.4.20%
5 m. ind.4.35%

PASKOLAS

Asmeninės nuo8.50%
nekiln. turto 1 m.6.80%

•Nemokami čekių sąskaitų
apmokėjimai

•Narių santaupos
apdraustos TALKOS
atsargos kapitalu
3 mln. dol. ir Kanados
valdžios iki \$100,000.00
sumos draudimu

Sekite kasdienę informaciją apie nuošimčius TALKOJE
MASTER CARD KREDITO KORTELĖ - INTERAC KORTELĖ
TINKLAPIS: www.talka.ca

Hamilton, ON

HAMILTONO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS TALKA atsiuntė \$2000 auką *Tremtinių grįžimo fondui* Lietuvoje paremti. Nuolatiniais rėmėjams nuoširdžiai dėkoja – **KLKM dr-jos centro valdyba**

EXPO-2008 – Ispanijoje

Zaragoza mieste, ateinančiais metais birželio mėn. vyks tarptautinė paroda (EXPO-2008). Parodos tema – *Vandens apsauga ir aplinkosaugai palanki gyvenimo erdvės plėtra*. EXPO-2008 ketina dalyvauti per 100 pasaulio valstybių. Ket-

virtasis pagal dydį Ispanijos miestas turi turtingą istoriją ir senajai Europai būdingą architektūrą. Apie miesto senovę liudija išlikę romėnų statinių griuvėsiai, išpūdingas arabų, gotikos ir šiuolaikinės architektūros derinys. Parodos paviljonams skirta 25 ha plotas šiauriniame Ebro upės krante. Šią teritoriją papuoš 78 m vandens bokštas – vandens lašo pavidalo stiklo statinys. Ebro upėje ketinama įrengti akvariumą, kuris vaizduotų 5 didžiausių pasaulio upių ekologinę sistemą. **Inf.**

BPL Import/Export

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

SKAMBINTI

Petras Brasas

(905) 383-1650

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

San Francisco, CA, niekad negyveno didesnis lietuvių skaičius. Niekad nebuvo lietuviškos parapijos, nebuvo jokių organizacinių centrų. Nebuvo ir lietuviškos mokyklos. Būklė pasikeitė, kai San Francisco mieste ir apylinkėje apsigyveno trečiąbangių lietuvių, nemažai įvairių profesionalų. Dauguma jų turi mokyklinio amžiaus vaikų. Šiems tautiečiams užpernai kilo mintis įsteigti lietuvišką mokyklą. Pagrindinė sumanymo vykdytoja – Virginija Talli, auginanti du berniukus. Ji, baigusi Kauno jėzuitų gimnaziją, 1997 m. atvyko studijuoti į Ameriką, įsigijo bakalauro laipsnį iš biologijos, vėliau Kalifornijoje gavo “Doctor of Chiropractic” diplomą. Buvo įsteigta lietuviška mokykla “Genys”. Ji padalinta į du skyrius: mažesniųjų ir vyresniųjų. Vyresniųjų mokinių grupė kas šeštadienį susirenka į dr. Alvydo Kuncės klinikos patalpas. Mažesnieji mokosi Donato Jonutos sveitainėje. Mažesniuosius pradėjo mokyti Javita Stanišauskienė, 30 metų mokytojavusi Lietuvoje. Pastarajai išvykus į Lietuvą, mokymą perėmė Dalia Žirgulytė, 24 metus mokytojavusi J. Naujailio muzikos mokykloje Kaune. Vyresniuosius mokinius moko Rosana Šleževičiūtė, Vilniaus universitete įsigijusi tikybos mokytojos specialybę. Jai padeda Kristina Janušaitė-Matienė, baigusi li-tuanistinę mokyklą Čikagoje, dirbusi su “Nerijos” tunto skautėmis, įsigijusi pedagogikos magistro laipsnį. Kita padėjėja – Daiva Bagočiūnaitė, baigusi Klaipėdos universiteto Pedagogikos fakultetą. Vaikai mokosi skaitymo, gramatikos, Lietuvos istorijos ir geografijos, taipgi – deklamuoti, šokti ir dainuoti. Jie pasirodė per bendras San Francisco lietuvių Kūčias ir Nepriklausomybės minėjimą.

Australija

Praejusių metų pabaigoje Sidnio lietuvių klubo sekmadieninėje popietėje įvyko rašytojo Pulgio Andriūšio 100 metų gimimo paminėjimas. Jį surengė Lietuvių bibliotekos bičiulių būrelis. Šis žymus rašytojas didelę savo gyvenimo dalį praleido Australijoje. Gyvais prisiminimais apie rašytoją dalijosi Vytautas Šliogeris. Pastarasis papasakojo, kaip Pulgis Andriušis kalbėdavosi su jo tėvu velioniu pulkininku Vaclovu Šliogieriu ir kaip jis lietuvių spaudoje su jam būdingu humoru iškeldavo išeivijos gyvenimo bruožus. Pagrindinė kalbėtoja Elena Jonaitienė apibūdino rašytojo gyvenimą ir jo literatūrinį

palikimą. Taipgi ji priminė, kad Australijoje buvo išleistos ašunios Pulgio Andriūšio knygos: apysakos *Sudiev, kvietkeli, Anoj pusėj ežero*, humoristinis romanas *Tipe-lis*, feljetonų rinkinys *Daina iš kito galo*, apysaka vaikams *Vabalų vestuvės*, apysakos *Rojaus vartai* ir *Purienos po vandeniu* bei *Rinktiniai raštai – autobiografiniai apmatai*. Vyko rašytojo knygų ištraukų skaitymas, pajvairintas dr. Ramučio Zakerevičiaus pianinu atliktais klasikinės muzikos kūriniais. Renginio vadovė – Dana Skorulienė.

Gudija

“Gervėčių” klubas praejusių metų pabaigoje šventė savo gyvavimo 20 metų sukaktį. Apie jį *Lietuvių godose* rašo jo pirmininkas Alfonsas Augulis. Kai pastarasis dar darbavosi Lietuvos kultūros fonde, jam ir Česlovui Kudabai kilo mintis burtis su tautiečiais, kilusiais iš Gervėčių krašto. 1987 m. lapkričio 27 d. Mokytojų namuose Vilniuje susirinko daugelio kaimų atstovai ir išsirinko valdybą. Pirmuoju užmoju buvo Gervėčiuose įsteigti lietuvišką mokyklą, o taip pat pasirūpinti, kad šventovėje būtų laikomos Mišios lietuvių kalba. Toliau pasirūpinta, kad etninėse lietuvių žemėse Gudijoje tautiečiai gautų lietuvišką spaudą, kad iš Lietuvos galėtų klausyti radiją, žiūrėti televizijos laidų. Vėliau Mokytojų namuose Vilniuje buvo sušauktas susirinkimas, pasižymėjęs dalyvių gausumu.

Pamažu pradėta veikla susilaukė gerų rezultatų. Atliktais darbais pasak A. Augulio, galima pasidžiaugti bei pasigėrėti. Buvo įsteigtas Lietuvių kultūros, švietimo ir informacijos centras Rimdžiūnuose su lietuviška vidurine mokykla. Baigiama atremontuoti Švč. Trejybės šventovė ir iš esmės pakeista jos aplinka. Pamaldos laikomos lietuvių kalba, sėkmingai klebonauja kun. Leonas Nestiukas. Taipgi pastangų įdėta talkinant tautiečiams Karaliaučiaus ir Seinų kraštuose. Bet svarbiausia, pasak klubo pirm. A. Augulio, išlikta drauge, neišsibarstyta ir švenčiant 20 metų sukaktį galima tikrai pasidžiaugti. “Gervėčių” klubas jungia šiame krašte gimusius tautiečius, dar gyvenančius Sibire, Europoje, Amerikoje. Klubas yra įregistruotas ir Gudijos valdžioje. Jis padeda organizuoti kasmetinius Švč. Trejybės atlaidus Gervėčiuose. Tradicija tapęs “Paribio dainų festivalis”. Gervėčių krašto dienos vyksta Vilniuje, Trakuose, Kaune, Kupišky ir kitur. **JA**

Kanadietiški M.K. Čiurlionio muzikos įrašai

Edmontono lietuvių bendruomenė 2007 metus palydėjo išskirtiniu kultūros įvykiu. Pasitelkus kūrybingą jaunimą ir rėmėjus, išleista garsaploktė su M.K. Čiurlionio kūrybos įrašais. Joje Edmontono “Vyčio” orkestras įrašė keturis paties įžymiausio ir populiariausio mūsų kompozitoriaus M.K. Čiurlionio kūrinius: simfoninę poemą *Miške*, *Temą ir variacijas in B minor*, *styginį kvartetą in C Minor* ir lietuvių liaudies dainą *Beauštanti aušrelė*.

Savo pratarmėje Nejolla Karosaitė-Korris, Edmontono lietuvių bendruomenės pirmininkė, rašo: “M.K. Čiurlionio kūryba Lietuvoje populiari ir dažnai girdima, bet užsienyje ji dar per mažai žinoma. Ypač nedaug rasime įrašų, kurių dėka Lietuvos kompozitoriaus muzika pasiektų klausytojus. O šio talentingo kompozitoriaus kūriniai orkestrui, pažymėti romantiniu ir vėlesnio laiko stiliumi, yra svarbiausioji Lietuvos muzikinio palikimo dalis. Todėl Edmontono lietuvių bendruomenė, pasirinkusi šį projektą, užsibrėžė su M.K. Čiurlionio kūryba supažindinti kuo daugiau klausytojų”. N. Karosaitė-Korris dėkoja Albertos visuomeninių iniciatyvų programos vadovams ir Albertos Loterijos fondui bei kitiems rėmėjams ir pagalbinkams. Jiems padedant finansiškai, gerai žinomas dirigentas Michael Massey subūrė jaunus muzikus. Po daugelio ilgų re-

peticijų jie parengė šią programą. Ji buvo įrašyta Edmontone, Albertos universitete, padedant dideliam talkininkų būriui. Įrašo režisierius Jonn Mahon. Bet didžiausias nuopelnas tenka dirigentui Michael Massey, kurį pavyko sudominti M.K. Čiurlionio muzika ir būsimu projektu.

Maestro M. Massey gimė ir augo Anglijoje, tačiau savo kūrybingiausius metus jis paskyręs Vidurio Kanadai. Kaip pianistas, kamerinių ansamblių dalyvis ir dirigentas jis aktyviai dalyvauja muzikiniame Albertos provincijos gyvenime, pedagoginėje veikloje. Jau 25 metus bendradarbiauja su Edmontono orkestru, dalyvauja Kalgario, Škotijos, Londono (D. Britanija) orkestrų programose ir kuriant muzikos įrašus. Šiuo metu M. Massey Banff vasaros festivalyje “Muzika ir garsai” moko jaunuosius pianistus iš viso pasaulio, jiems diriguoja ir akompanuoja. M. Massey veikla kultūros srityje vertinta įvairiais apdovanojimais, jis yra Edmontono Garbės galerijos narys, apdovanotas karalienės aukštinio jubiliejaus medaliu. M. Massey, ruošdamasis M.K. Čiurlionio kūrybos įrašams, du jo kūrinius – *Styginį kvartetą in C minor* ir *Temą su variacijomis in B minor* pritaikė styginiam orkestrui, paryškindamas ir praturtindamas kompozitoriaus sukurtą temą ir melodiją gerai instrumentuotų, išraiškingų skambesiu. Todėl daugeliui muzi-

kos mylėtojų, kurie vertina M.K. Čiurlionio kūrybą, šios aranžuotės bus savotiškas atradimas, dar viena galimybė išgirsti kitokį didžiojo kompozitoriaus kūrybos perdavimą.

Tiems, kas įsigis šią garsaploktę, įdėkle suras nemažai įdomios informacijos. Čia būsiamiems klausytojams pristatyta ne tik leidėjų, rėmėjų ir atlikėjų pavardės, bet ir supažindinama su Mikalojaus Konstantino Čiurlionio gyvenimo ir kūrybos aprašymu. Kiek daugiau vietos Taddes Korris skiria įrašytų kūrinių aptarimui.

Simfoninė poema *Miške* buvo parašyta tarp 1900-1901 metų, jaunajam kompozito-

riui nutarus dalyvauti Varšuvos konkurse. Ši poema laimėjo gerą įvertinimą, bet ji nesusilaukė atlikėjų dėmesio iki 1912 metų. Kūrinys tapo populiariu tik gerokai vėliau, po M.K. Čiurlionio mirties. Poema išaukština gamtos grožį, romantišką, tikriausiai, kompozitoriaus gimtinės mišką. Orkestro instrumentai išraiškingai atkuria tai miško ramybės nuotaiką, tai tarsi nerami banga atslinkusius vėjo gūsius ir audros nuojautą ar vėl, praėjus audrai, miško gaurumą ir giedrą.

Antrasis kūrinys *Tema ir variacijos in B minor* sukurtas dar M.K. Čiurlionio studentavimo laikais. Parašytas klasišiniu stiliumi, artimu Dvo-

žako muzikai, lyriškas ir romantiškas, tačiau jame jau ryškėja kompozitoriaus pastangos kūrybiškai panaudoti jo pamėgtų liaudies melodijų sąskambius ir dermes.

Styginį kvartetą kompozitorius pradėjo rašyti, studijuodamas Leipzigo konservatorijoje. Jame galima atrasti ir klasikinės, ir romantinės muzikos stiliaus įtakos. Tačiau M.K. Čiurlionis savo talento dėka apjungia šias abi patirtis jam būdingu lyrizmu, melodijos dermėmis, ir kvartetas skamba itin išraiškingai. Jis sukurtas kaip keturių dalių kūrinys, deja, ketvirtoji dalis yra dingusi... taip yra atsitikę ir su kitų kompozitorių kūryba. Tad atliekamas trijų dalių kvartetas palieka klausytojų vaizduotei sukurti paskutinąją dalį, savotišką muzikinę mįslę.

Beauštanti aušrelė – tradicinė lietuvių liaudies daina, jautriai perduodanti paprasto žmogaus artimumą gamtai, mokėjimą melodija išreikšti savo jausmus, stebint, kaip gamta ir žemė kuria paprastą atgimstančios naujos dienos stebuklą. Orkestro atliekamos dainos melodijoje gražiai išryškėja patys subtiliausi sąskambiai, M.K. Čiurlionio perkelti į partitūrą.

Norintys įsigyti garsaploktę su šiais aprašytais M.K. Čiurlionio kūrinių, gali užsisakyti siunčiant \$20 “Canadian Lithuanian Society of Edmonton”, 11629 – 83 St., Edmonton, AB, T5B 2Y7. Informaciją teikia Nejolla Karosaitė el.paštu nkorris@working-it-out.com. **SK**

Ketvirtis šimtmečio – su daina

Praėjusių metų pabaigoje Klyvlando lietuvių choras “Exultate” (vad. Rita Kliorienė) iškilmingai paminėjo 25-ąsias veiklos metines. Ilgas ir išpūdingas šių dainos mylėtojų paruoštų kūrinių, koncertų, išvykų sąrašas. “Exultate” choro klausėmės ir Toronte bendruose “Volungės” ir kitų Šiaurės Amerikos lietuvių chorų koncertuose. Jubiliejiniam koncerte, be kitų kūrinių, buvo atlikti Toronte žinomo, anksti mirusio kompozitoriaus Jono Govėdo giesmės *Viešpaties pasaulis* ir *Kristui Karaliui*. R. Čepulio nuotraukoje Klyvlando lietuvių choras “Exultate” 25-mečio minėjimo koncerte

MINIATIŪROS

Iš savininko kolekcijos

Sukasi gyvenimo karuselė... Tolimąją Čikagą pasiekė poeto, dvasininko Antano Vienažindžio poezijos leidinys *Ilgu ilgu man ant svieto*. Knyga sugrįžta į Rokiškį. Tulininiame puslapyje įrašas: “M. Krupavičius”. Galbūt šis leidinys iš savininko kolekcijos... Sukasi gyvenimo ir laiko karuselė...

Spėliojimai

Išvirkščias drabužis. Ar gali būti išvirkščias gyvenimas?

Unikalios vertybės

Vertybes kiekvienas iš mūsų suvokiame kitaip... Jas perkainavome. Analizuojame tikrąsias. Sugrįžtu prie unikalaus literatūros mokslo tyrinėtojo, visuomenininko Vinco Maciūno leidinio *Pluoštas dokumentų apie Antaną Strazdą*. Tai įdomi ir dar neskaityta knyga. **Reda Kiselytė**

Nauja knyga

Knyga *Skambančios rugėjų upės* skirta marijampoliečių mokytojų veteranų atminimui. Knygos sudarytoja Paulina Danutė Vidrinskienė aprašė 233 pedagogus. Knyga apima 744 psl. Gražus patriotiško darbo pagerbimas.

Julija Klisonytė-Šelmienė,
Seminarijos 3-4, 68294
Marijampolė, Lithuania

Laisvės paukštė atskrido į Lietuvą

Praeitą rudenį, kai žvabokas vėjas visus ginė į šiltesnę pastogę, Prienų miesto savivaldybės bibliotekoje susirinko knygų mylėtojai į susitikimą su išeivijos poete ir rašytoja Egle Juodvalke.

Gal kam ši pavardė siejasi pirmiausia su literatūra, o man ji – Laisvės sinonimas. Puikiai prisimenu, kai tamsiais okupacinės priespaudos vakarais, prigludę prie traškančių radijo imtuvų, godžiai gaudydavome laisvojo pasaulio transliuojamus Tiesos žodžius. Štai tada aš ir susipažinau su ja. “Kalba Laisvosios Europos radijas. Čia Eglė Juodvalkė”. Pagalvodavau tada: kas ji tokia, ši drąsi lietuvaitė gražiu lietuviško medžio vardu, kuri gali laisvai ir nevaržomai visam pasauliui skelbti tiesą apie savo pavergtą Tėvynę. Ir net neišvaizdavo tada, kad po ketvirčio šimtmečio ji stovės štai čia, šalia, ranka pasiekiamą. Nors ir ligų kamuojama,

ma, bet jaunatviškai žvali, spinduliuojanti vidine šviesa ir gyvenimo džiaugsmu, paperkanti betarpišku atvirumu.

Eglė daug pasakojo apie

Eglė Juodvalkė
Ntr. D. Barysaitės

savo pirmąją autobiografinę prozos knygą *Cukraus kalnas/ arba lietuvis cukrininkės nuotykiškai Amerikoje ir kitose egzot*

tiškose šalyse, apie visą gyvenimą trunkančią kovą su diabetu. Pasakojo apie darbą Laisvosios Europos radijuje, lietuviybės saugojimą ir visą gyvenimą neblėstantį Tėvynės ilgesį. Jai, gimusiai ir augusiai Amerikoje, patriotizmas, savo tautos šaknys daug svarbiau negu daugeliui mūsų, čia visą laiką gyvenančių. Kai Eglė paklausė, gal kas girdėdavę per Laisvosios Europos radiją jos balsą, salėj viešpatavo tylą. O apie susitikimą informavusi rajono spauda visai nepabrėžė to jos esminio bruožo – patriotizmo, atsidavimo Tėvynei, pristatydama ją tik kaip poetę ir rašytoją, kovojančią su liga.

Mane sužavėjo stipri, kilni Eglės asmenybė. Daugelis iš jos gali pasisemti stiprybės. Ir man, daug metų kovojančiai su savo negalia, ji puikus pavyzdys, kad liga negali sustabdyti žmogaus gyvenimo.

Birutė Jonelienė, Prienai, 2007.XII.18

Vladas Žuklys – garbingas jubilatas

Garbios asmenybės, nusipelnusio meno veikėjo, skulptoriaus Vlado Žuklio – garbingas amžiaus jubiliejus (gimęs 1917.XII.17). Pažvelkime į jo skulptūrą *Svečių sutikimas su duona*. Tai skulptoriaus Motina, savam krašte išsaugojusi vaikus ir vaikaitčius, kurie meno ir mokslo srityje garsina Lietuvą.

Motina apgaubta lietuviško tvirtumo ir orumo aureole. Tegul ji lieka Lietuvos Motinos simboliu, kviečiančiu savuosius namolio. Veide atspindi tautos dvasinę jėgą. Sklaidosi kančių šešėliai, traūkiasi nuoskaudos dėl artimųjų mirties, nyksta nostalgija.

Tegul per okeanus siunčia tautiečiams nerimstantį tėvynės ilgesį, kad magiška jėga uždegtų norą grįžti. Tik čia šventa duona, į kurios kepalą Motinos delnu išpaustas kryžius. Iš įdubusių kapaviečių iki šiol sklinda lopšinių gaida ir aimanos dėl tolimos kraštų išklydusių vaikų.

Julija K. Šelmienė

Skulptorius Vladas Žuklys, *Svečių sutikimas su duona*

Kultūros ir meno premijų laureatai

2007 m. gruodžio 10 d. Kultūros ministerijoje paskelbti 2007-ųjų metų Lietuvos valstybinių kultūros ir meno premijų laureatai. Lietuvos kultūros ir meno premijų komisija šiais metais Valstybines premijas nusprendė skirti: dailėtyrininkui **Alfonsui Andriuškevičiui** – už įtaigią meno kritiką, kūrybingą lietuvių dailėtyros diskurso formavimą (knygos *Rašymai dūmais*, 2004, *Lietuvių dailė 1996-2005*, 2006); dainų autoriui ir atlikėjui **Vytautui Kernagiui** – už populiariosios kūrybos profesionalumą ir artistiškumą; poetei **Zinaidai Nagytei-Katiliškienei** (literatūrinis slapyvardis **Liūnė Sutema**) – už dvasinės saugos poeziją (rinkinys *Tėbūnie*, 2006); kompozitoriui **Sarūnui Nakui** – už savitą Lietuvos muzikos raidą veikiančią kūrybą; aktoriui **Vytautui Paukstei** – už meistrišką vaidybą spektakliuose *Frank Kruk*, 2003, *Šaltas vai-*

kas, 2004, *Karalius Lyras*, 2006, *Kelias į Damašką*, 2007; medių menininkams **Nomedai Urbonienei** ir **Gediminui Urbonui** – už reikšmingą indėlį į medių meną (“Pro-testo laboratorija”, 2005-2007, “Villa Lituania”, 2007).

Lietuvos valstybinės kultūros ir meno premijos kasmet nuo 1989 metų teikiamos už reikšmingiausius pastarųjų penkerių metų Lietuvos ir Pasaulio lietuvių bendruomenės menininkų sukurtus kūrinius.

Šiomet Kultūros ministerijos iniciatyva skiriamųjų premijų skaičius nuo 9 sumažėjo iki 6, tačiau atsižvelgiant į jų išskirtinumą ir reikšmę Lietuvos kultūroje, vienos premijos dydis išaugo daugiau nei du kartus ir siekia 104,000 litų.

Premijos laureatams bus iškilmingai įteiktos Vasario 16-osios išvakarėse prezidentūroje.

Bernardinai.lt

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

Muzikos enciklopedijos trečią ir paskutinį tomą praeitų metų pabaigoje išleido Mokslo ir enciklopedijų leidybos institutas, talkinamas Lietuvos muzikos akademijos Muzikologijos instituto. Šioje specializuotoje enciklopedijoje pateikiama daug informacijos apie visas pasaulio muzikinės kultūros sritis, aptariama įvairių šalių ir epochų liaudies ir profesionalioji muzikinė kūryba, muzikinio gyvenimo apraiškos, pateikiama duomenų apie žymius kompozitorius, muzikos atlikėjus, muzikologus, paaiškinamos muzikos teorijos sąvokos.

Paskutiniame enciklopedijos tome rašoma apie įvairių tautų (rusų, škotų, tadžikų, totorių, vokiečių, žydų ir kt.) bei valstybių (Olandijos, Panamos, Peru, Portugalijos, Paragvajaus, Prancūzijos, Rumunijos, Slovakijos, Slovėnijos, Vengrijos, Vietnamo, Suomijos, Turkijos, Ukrainos) muziką. Gausu straipsnių apie muzikos kryptis, stilius ir žanrus, muzikos teoriją, žymius pasaulio muzikos kūrėjus ir atlikėjus (Niccolo Paganini, Mstislav Rostropovič, Carl Orff, Krzysztof Penderecki, Astor Piazzolla, Sergej Prokofjev, Sergej Rachmaninov, Giacomo Puccini, Elvis Presley, Franz Schubert, Antonio Vivaldi ir kt.)

Daug dėmesio skirta lietuvių kompozitoriams, atlikėjams, muzikologams (Mikas ir Kipras Petrauskai, Gintaras Rinkevičius, Mūza Rubackytė, Česlovas Sasnauskas, Saulius Sondeckis, Sigutė Stonytė, Anatolijus Šenderovas, Violeta Urmanavičiūtė-Urmana, Stasys Vainiūnas, Audronė ir Birutė Vainiūnaitės ir kt.) bei Lietuvos muzikiniam gyvenimui. Aprašyti Panevėžio muzikinis teatras, Pažaislio muzikos festivalis, choras “Polifonija”, Vilniaus festivalis, Vilniaus džiazo festivalis, Vilniaus kvartetas, Panevėžio, Rokiškio, Rietavo, Salų, Šiaulių ir kitos muzikos mokyklos.

Filologei Danutei Krištopaitei už reikšmingus tyrimėjimus ir kūrybinę veiklą etninės kultūros srityje paskirta 2007 m. Jono Basanavičiaus premija. Rašytojų sąjungos narė, humanitarinių mokslų daktarė D. Krištopaitė per penkis dešimtmečius yra surinkusi apie dešimt tūkstančių lietuvių tautosakos kūrinių, kurie saugomi Lietuvių literatūros ir tautosakos instituto, Lietuvos muzikos ir teatro akademijos rankraštyuose. 1970 m. ji išleido pirmąjį ir vienintelį sovietiniais metais didelės apimties mokslinį J. Basanavičiaus *Raštų* leidinį. Neseniai ji paruošė spaudai antrą papildytą P. Zalansko tautosakos ir atsiminimų rinktinę *Čiulba ulba sakalas*. Už nuopelnus Lietuvai 2005 m. apdovanota DLK Gedi-

mino ordino Riterio kryžiumi.

2007 metų “Operos švyturiai” buvo įteikti septyniems dainininkams bei baleto šokėjams. Metų operos solistu tapo Kęstutis Alčauskis (Evangelistas *Pasija pagal Joną*), metų operos solistė – Sandra Janušaitė (Butterfly *Madama Butterfly*, Sieglinde *Valkyrija*). Metų baleto solistas – Aurimas Paulauskas (Soloras *Bajaderė*, Mėlynasis paukštis *Mieganti gražuolė*), metų baleto solistė – Olga Konošenko (Kiti *Ana Karenina*, Gamzati *Bajaderė*, Balerina *Raudonoji Žizelė*, Florina *Mieganti gražuolė*). Metų operos viltimi tapo Ramūnas Urbietis (Pilotas *Mažasis princas*), metų baleto viltimi – Martynas Rimeikis (Hilarionas *Žizelė*, Jorgos *Graikas Zorba*) ir specialioji teatro nominacija, Mažoji operos viltis – Rimantas Žaldokas (Mažasis princas *Mažasis princas*).

Pianistas Kasparas Uinskas savo parengtą solinio koncerto programą pirmiausia pristatė Lietuvos klausytojams 2007 m. lapkričio 7 d. Lietuvos valstybinės filharmonijos salėje. Šių metų sausio-kovo mėnesiais tą pačią programą išgirs Europos ir JAV klausytojai Vašingtone, Niujorko, Londono salėse bei Berlyno filharmonijoje. “Tai ypatinga programa, – teigė 28 metų pianistas, – atliksiu man pačiam labai brangius kūrinius, kurie atspindi mano asmenybę. Rinkdamas romantinius Sergejus Prokofjevo, Fryderyko Šopeno, Aleksandro Skriabino, Joseph Haydn ir Balio Dvariono kūrinius, norėjau originalaus, netradicinio rečitalio, nes tai ypatinga koncerto forma, kuri nėra mėgiama tarp pianistų. Fortepijonas – sunkiausias instrumentas, susidoroti su juo nelengva, bet pats mėgstu groti rečitalius ir jų klausytis”.

Iš Druskininkų kilęs K. Uinskas, būdamas dešimties metų, įstojo į MKČ menų gimnaziją, bet jos nebaigė. Jaunasis nenuorama baigė B. Dvariono dešimtmetę muzikos mokyklą ir išvyko į Varšuvos F. Šopeno muzikos akademiją. Po trejų metų perėjo į Juilliard muzikos mokyklą Niujorke, o studijas baigė Lietuvos muzikos ir teatro akademijoje. Dar mokydamasis muzikos mokykloje, 1996 m. laimėjo pirmą vietą tarptautiniame Stasio Vainiūno pianistų konkurse, vėliau Šveicarijoje laimėjo “Reuters” prizą ir pasiūlymą studijuoti Varšuvoje. K. Uinskas koncertuoja Lietuvoje ir užsienyje. Siekdamas supažindinti jaunąją kartą su fortepijonine muzika, K. Uinskas su pianistu Dariumi Mažintu įgyvendino programą *Muzikinio paveldo pristatymas Vilniaus mokyklose*, kurioje dalyvavo apie 5,000 moksleivių. **GK**

Prisikėlimo Kredito Kooperatyvas

3 Resurrection Rd. Toronto, Ontario M9A 5G1
Tel.: 416-532-3400 Fax: 416-532-4816
Anapilyje: Tel.: 905-566-0006 Fax: 905-566-1554

KASOS VALANDOS: pirmad., antrad. ir trečiad. nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtad. ir penktad. nuo 9 v.r. iki 8 v.v.; šeštad. nuo 9 v.r. iki 1 v.p.p.; sekmad. nuo 8.30 v.r. iki 12.45 v.p.p.
ANAPILYJE: antrad. nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtad. nuo 12 v.d. iki 7 v.v. ir penktad. nuo 11 v.r. iki 6 v.v.; sekmad. nuo 9 v.r. iki 12.30 v.p.p.

AKTYVAI per 75 milijonus dolerių

MOKA UŽ: 90-179 d. term. ind.2.75% 180-364 d. term. ind.2.75% 1 metų term. indėlius3.25% 2 metų term. indėlius3.30% 3 metų term. indėlius3.35% 4 metų term. indėlius3.50% 5 metų term. indėlius3.60% 1 metų “cashable” GIC3.50% 1 metų GIC-met. palūk.4.00% 2 metų GIC-met. palūk.4.00% 3 metų GIC-met. palūk.4.25% 4 metų GIC-met. palūk.4.30% 5 metų GIC-met. palūk.4.40% RRSP, RRIF “Variable”2.75% RRSP ir RRIF-1 m.term.ind. .4.40% RRSP ir RRIF-2 m.term.ind. .4.50% RRSP ir RRIF-3 m.term.ind. .4.60% RRSP ir RRIF-4 m.term.ind. .4.70% RRSP ir RRIF-5 m.term.ind. .4.75% Taupomąją sąskaitą iki1.00% Kasd. pal. čekių sąsk. iki1.00% Amerikos dol. kasd. pal. taupymo sąsk.2.00% Amerikos dol. GIC 1 metų term. ind.4.00%	IMA UŽ: Asmenines paskolas nuo7.00% Sutarties paskolas nuo7.00% Nekiln. turto paskolas: Su nekeičiamu nuošimčiu 1 metų6.20% 2 metų6.30% 3 metų6.50% 4 metų6.55% 5 metų6.60% Su keičiamu nuošimčiu 1, 2, 3 metų ...6.00% <i>Duodame CMHC apdraustas nekilnojamo turto paskolas</i> <i>Duodame komercines nekilnojamo turto paskolas</i>
--	--

KELIAUJANT Į EUROPA NEUŽMIRŠKITE ĮSIGYTI AMEX EURO ČEKIŲ
NAUDOKITĖS “INTERAC-PLUS” KORTELE

Mūsų tikslas - ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas
APLANKYKITE MŪSŲ TINKLALAPĮ: www.rpcul.com

Prisikėlimo kredito kooperatyvo valdyba PRANEŠA,

kad 2007 metus užbaigė sėkmingai ir dalį pelno sugrąžino savo nariams:

- * taupytojams išmokėjo **30%** papildomų palūkanų už visas santaupų palūkanas, prirašytas iki 2007 metų pabaigos ir
- * skolininkams sugrąžino **15%** palūkanų už visas palūkanas, sumokėtas kooperatyvui iki 2007 metų pabaigos.

IŠ VISO GRAŽINTA NARIAMS \$796,700
Sugrąžintos palūkanos yra įrašytos narių taupomosiose sąskaitose

PRISIKĖLIMO KREDITO KOOPERATYVAS

Dr. Skaistė Našlėnaitė

D.D.S., M.Sc., Ortho. Dip., FRCD (C)

Royal York Orthodontics
3029 Bloor Street West
(prie naujos ‘PARAMOS’)
Toronto ON, M8W 1C5
Tel. (416) 207-0885

Kviečiame mažus ir didelius!

5650 Yonge Street, Suite 1508
Toronto, ON M2M 4G3

Laima Slizauskas

pirkimo ir pardavimo atstovė

Ruošiatės pirkti namą? Kreipkitės, nenusivilsite. Turite sunkumų gauti paskolą? Kreipkitės, padėsime.

TEL: 416-227-2000 416-803-9133 (neš.)
FAX: 416-227-2008 el.paštas: laimaslz@yahoo.ca
*Independently Owned and Operated, REALTOR®

Lietuvės nuo seno garsėja išradingumu virtuvėje, mokėjimu iš paprastų produktų pagaminti skanious patiekalus. Paprastai negailima pagyrimų po tradicinių sekmadienio pietų ar iškilmingo pokylio vaišių ir Toronto Prisikėlimo parapijos virtuvės šeiminkėms. Praėjusių metų lapkričio mėn. buvo surengta 14-oji “Sriubos vakarienė” skirta Lietuvoje esančių vargšų valgyklų šalpai. Vakaronės dalyviai buvo pamaitinti lietuviška duona ir sriuba – taip kaip maitinami tų valgyklų lankytojai. Tą kuklią, bet labai skanią vakarienę išvirė šeiminkės B. Prapakienė, B. Stanulienė, G. Kobelskienė, R. Urniežienė be atlyginimo tą šeštadienio popietę pamaitinusios daugiau kaip 400 žmonių

Ntr. D.R. Puterių

Kovotojų vadas Ramanauskas

Atkelta iš 4-to psl.

Dešinė akis padengta nematoma... ant voko pastebėtos 6 durtinės žaizdos, pagal diametrą padarytos plonu laidu ar vinimi, siekiančios akį; daugybė mėlynių pilvo srityje, kairės rankos piršto pjautinė žaizda...” (citatos pabaiga).

Toliau akte detalizuojama, kas iš kūno buvo išplėšta ir panašiai. Aktą pasirašė MVD kalėjimo Nr.1 skyriaus vedėja vyr. leitenantė Lagojskaja, chirurgas konsultantas Vorobjov, MVD kalėjimo Nr. 1 sanitarinės dalies viršininkas kapitonas Kuzmin.

Kalėjimo ligoninėje tėvelis buvo operuotas, atgavo sąmonę. Šios ligoninės dokumentuose liko įrašyta ciniška pooperacinė diagnozė: “trauminis šokas. Savęs sužalojimas”. Komisija dar užrašė, kad sėkmingai gydant, tardymas galimas po 2-3 savaičių. Apydytas Tėvelis dar buvo fiziškai ir morališkai kankinamas beveik metus. Prieš 50 metų, 1957 m. lapkričio 29-ją sušaudytas.

Nuo to laiko, tarsi pasidarė žvarbesni lapkričio vėjai, o Vėlinių kiekvienoj žvakelės liepsnoje regiu ir jo atminties šviesą, nes iki šiol negaliu surasti, kur budeliai padėjo Tėvelio kūną. Atmintyje liko

giedras Tėvelio veidas, ramus balsas, mūsų bendravimas ir skausmingas paskutinis pasimatymas KGB kalėjime.

Grįžusi iš lagerio, ir mama dažnai prisimindavo Tėtį, jų gyvenimą, paskutines kartu praleistas dienas. Ypač jai buvo brangūs Tėvo žodžiai, pasakyti arešto akimirką: “Mylėjau Tave, Birute”. Ginkluotų budelių krūva užgriuvo juos staiga, netikėtai, išdavikui davus ženklą. Tuomet, kai užklupo tamsa, kai pasipylė smūgiai, spardymai, rusiški keiksmas, tie Tėvo žodžiai buvo ir atsisveikinimas, ir padėka už vienas kito supratimą, už buvusį nepaprastą Jų bendrą gyvenimą.

Sovietinė okupacija suardė mano tėvų svajones ir planus. Jie, jauni pedagogai, tikėjosi savo darbu ir žiniomis turinti ir gražinti nepriklausomą Lietuvą, svajonėse matė gražią savo šeimą. Tačiau, užaugę laisvės dvasia, jie negalėjo taikstytis su Tėvynės pavergimu, užėjus sovietinei okupacijai. Jie tapo partizanais, kovotojais už savo tėvynės laisvę, už savo valstybę.

Tėvai susituokė 1945 metų spalį. Abu buvo tikintys, krikščioniškai išauklėti. Todėl, nežiūrint tų ypatingų sąlygų, į kurias jie pateko tapdami partizanais, tuokėsi bažnyčioje,

kaip ir dera katalikams. Nedzingės šventovė nebuvo mačiusi vestuvinių apeigų tokiu neįprastu laiku. Saugumo sumetimais jungtuvės vyko naktį, o į šventovę susirinkę žmonės buvo partizanai ir kunigo Zigmo Neciunsko šeimynykščiai.

Kukli vakarienė klebonijoje ir gražiausi, šviesiausi palinkėjimai jauniems ir Tėvynei Lietuvai. Jie buvo užrašyti, sudėti į stiklinį indą, užlakuoti ir užkasti Nedzingės klebonijos žemėje.

Gražiu prisiminimu Tėvams liko sužieduotuvės Alytuje pas kunigą Šliumpą, gražiu prisiminimu liko ir jungtvių apeigos Nedzingės šventovėje. Kasdienybė tapo nuolatiniai pavojai, akistata su mirtimi, darbas ir gyvenimas bunkeryje.

Tėvų santuoka atlaikė baisias gyvenimo sąlygas ir buvo labai tvirta. Ji truko dvylika partizaninio gyvenimo metų, iki pat jų arešto, nes jie patys buvo labai tvirti savo dvasia, tikėjimu į Dievą, savo meile, idėjomis. Jie paliko man savo dvasios šviesą. Ji mane šildė, kai likau viena, ji ir dabar man šviečia. Tėvai apdovanojo mane savo tiesa, savo meile, gyvenimo vertės supratimu. Jų atminties šviesa visada bus su manimi.

SKAITYTOJAI PASISAKO

MIELIEJI,
Visi prie Kūčių stalo pajusime stebuklingą šv. Kalėdų šilumą, prisimindami reikšmingą Kūdikėlio Jėzaus gimimą. Tad iš prasmingų įvykių pasisemkime įkvėpimo naujiems sumanymams ir pasiekimams. Teisingumas, viltis ir meilė artimui teįprasmina kiekvieną Jūsų ateinančių 2008 metų dieną. Visiems linkiu gerų šv. Kalėdų ir laimingų Naujųjų metų. Pagarbiai,
Raimundas Kaminskas, P. Amerika

Gerbiameji, nuoširdžiai dėkoju už netikėtą ir gražų sveikinimą.

Nors Lietuvoje vis dar nėra sniego, oras daugiau primena lapkritį negu gruodį, šventų Kalėdų ir Naujųjų metų nuotaika vis daugiau užvaldo ne tik stambiuosius prekybų centrus, parduotuvių vitrinas, miestų aikštes, bet ir žmones. Visi supranta ir jaučia, kad artėja kažkas

nepaprastai gražaus, svarbaus ir prasmingo, artėja šventos Kalėdos ir jau nauji, 2008-ieji metai. Tad labai nuoširdžiai norime pasveikinti visus laikraščio bendradarbius, skaitytojus, visus tolimoje Kanadoje gyvenančius tautiečius su šiomis nuostabiomis šventėmis. Šventų Kalėdų džiaugsmas, jų tyra ir pakili nuotaika, Betliejaus žvaigždės šviesa tegul visam laikui lieka Jūsų širdyse, šeimose, namuose. Visiems Jums geros sveikatos, Dievo palaimos ir pačios didžiausios sėkmės visuose darbuose! Nuoširdžiai,

Leonas ir Simona Milčiai, Raudondvaris, Lietuva

MIELI ŽIBURIEČIAI

Sveikinu su Jėzaus užgimimo švente ir 2008-aisiais! Linkiu gražių darbų ateities Lietuvai ir lietuvybei išeivijoje palaikyti. Jūsų –
Stanislovas Sajauskas, Lietuva

“Garo nenuleidimui” ir kagėbistinio pėdsako glaistymui – visuomenės užkarda

ALGIMANTAS ZOLUBAS

Kaip skelbia žiniasklaida, Gudijoje žuvusio saugumo karininko Vytauto Pociūno žūtį, visuomenei kilus abejonių dėl tyrimo aplinkybių, tirs ir specialioji premjero sudaryta komisija. Jai vadovaus privačios leidyklos *Aidai* direktorius Vytautas Ališauskas. Komisijoje be V. Ališausko taip pat dirbs generalinio prokuroro pavaduotojas Gintaras Jasaitis, VSD generalinis direktorius Povilas Malakauskas, europarlamentarai Vytautas Landsbergis ir Aloyzas Sakalas, užsienio reikalų ministeris Petras Vaitiekūnas, buvęs VSD vadovas Jurgis Jurgelis, parlamentaras Justinas Karosas ir Piliečių santalkos tarybos pirmininkas Jonas Kronkaitis. Premjeras sudarė šią komisiją, pasigirdus įvairių visuomeninių organizacijų bei atskirų piliečių protestams, jog generalinė prokuratūra vengia sąžiningai tirti V. Pociūno žūtį aplinkybes.

Iš tikrųjų, kai aiškiai numanoma nusikaltimo pėdsakai ataušo, o jie dėl mūsų prokuratūros akivaizdaus abejingumo (pasiklioję nedraugiškos šalies prokuratūros tyrimu) buvo dirbtinai aušinami, dabar prokuratūrai belieka užimti savo mūdoro garbės gynybos poziciją. Vyriausybės vadovas sudarė komisiją ne iš

visuomenės atstovų, ypač teisininkų, o daugiausia iš valstybės pareigūnų, kurios tikslas, daugelio nuomone, “garą nuleisti” visuomenėje, norom ar nenorom glaistyti nusikaltimo kagėbistinio pėdsaką. Ar galima iš šios komisijos tikėtis prokuratūros tyrimo sąžiningo vertinimo, atsako komisijos sudėties.

J. Karosas – seimo užsienio reikalų komiteto pirmininkas – savo elgesiu jau ne kartą yra parodęs, kad vardan draugiškų santykių su Gudija ar Rusija, Lietuvos reikalus reikia dėti į šalį.

A. Sakalas savo poziciją VSD šefo atžvilgiu išreiškė rašinyje *Politologai* (Bernardinai.lt, 2007, V.29). Ten autorius tvirtina, kad jaunas politologas Tomas Čyvas parašė seriją straipsnių apie buvusį VSD šefą A. Pocių, kurie profesorei V. Zaborskaitei pasirodė labai vienašališki, už ką T. Čyvas išreiškė nepasitenkinimą V. Zaborskaite. A. Sakalas neva gindamas V. Zaborskaite, akivaizdžiai gina A. Pocių. Tokia išankstinė komisijos nario nuostata bei visuomenei žinomi V. Landsbergio ir A. Sakalo asmeniniai santykiai komisijai iš anksto lemia nekonstruktyvų jos darbą.

G. Jasaitis, netenka abejoti, laikysis prokuratūrą patiesinančios pozicijos.

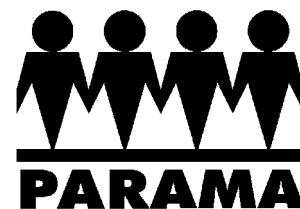
P. Vaitiekūnas, jausdamas URM atsakomybę už V. Pociūno išsiuntimą į Gudiją ir su juo susijusią žūtį, nedrįs kelti abejonių dėl prokuratūros tyrimo sąžiningumo.

P. Malakauskas, nespėjęs apšilti VSD vadovo kėdėje, vargu ar pajėgus ir ar imsis dėl suprantamų priežasčių savo pirmtako bei prokuratūros veiklos vertinimo, juolab, kad ankstesnė jo veikla niekaip su V. Pociūno žūtį aplinkybių ir šmeižto kampanijos prieš jį tyrimu nebuvo susijusi.

Jei visuomenei atstovauti paskirti V. Ališauskas, V. Landsbergis J. Kronkaitis ir J. Jurgelis komisijai tarsi ir tiktų, tai iš visos paskirtos komisijos drauge negalima tikėtis nei “garo nuleidimo”, nei kagėbistinio pėdsako išaiškinimo ar užglaistymo. Gerai, kad premjeras rodo susirūpinimą V. Pociūno žūtį aplinkybių tyrimu, tačiau sudarydamas komisiją jis turėjo įvertinti komisijos narių gebėjimą konstruktyviai dirbti. Dabar panašu, kad komisijoje užprogramuotos dvi nuostatos: viena – tarsi iš tikrųjų vertinti prokuratūros tyrimo sąžiningumą, kita – ginti prokuratūros mūdoro garbę. Pastarajai nuostatai ginti suteikta didesnė galia (vien aritmetiškai – 5:4). Taigi paskirtoji komisija gal ką nauja išaiškina, matys nešvarias, tačiau ataušusias ar specialiai aušintas kagėbistines pėdas ir tokį pat braižą, prokuratūros aplaidumą, tačiau jos atskiri nariai reikalą savaip komentuos, bendro sutarimo neras, todėl ir “garo nuleisti” nepavyks. Tačiau ir toks premjero sprendimas yra geriau, nei tūnojimas nežinioje ar prokuratūros monologo klausimas.

Visuomenei lieka idėmiai sekti šios komisijos bei prokuratūros darbą (gal priežiūrai sudaryti visuomeninę komisiją), reikalauti visų aplinkybių tyrimo viešinimo, kol bus pasiekti aiški V. Pociūno bylos baigtis.

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

AKTYVAI per 150 milijonų dolerių

MOKA UŽ:

1.25% Taupomoji sąskaita
iki 1.50% kasd. palūk. čekių sąsk.
2.55% už 30-89 d. term. indėlius
2.75% už 90-179 d. term. indėlius
2.75% už 180-269 d. term. ind.
2.75% už 270-364 d. term. ind.
3.25% už 1 m. term. indėlius
3.30% už 2 m. term. indėlius
3.40% už 3 m. term. indėlius
3.60% už 4 m. term. indėlius
3.60% už 5 m. term. indėlius
3.80% 1 m. “Cashable” GIC (min. \$75,000)
4.00% už 1 m. GIC invest. pažym.
4.00% už 2 m. GIC invest. pažym.
4.35% už 3 m. GIC invest. pažym.
4.45% už 4 m. GIC invest. pažym.
4.45% už 5 m. GIC invest. pažym.
3.75% RRSP & RRIF (variable)
4.40% RRSP & RRIF 1 m.term.ind.
4.50% RRSP & RRIF 2 m.term.ind.
4.70% RRSP & RRIF 3 m.term.ind.
4.80% RRSP & RRIF 4 m.term.ind.
5.00% RRSP & RRIF 5 m.term.ind.
4.00% už JAV dolerių 1 metų GIC
2.00% už JAV dol. kasd.pal.sąsk.

IMAME:

už asmenines paskolas
nuo7.00%
už nekilnojamo turto
paskolas (mortgages) su
- nekeičiamu nuosimčiu
(fixed rate)
1 metų6.20%
2 metų6.35%
3 metų6.55%
4 metų6.80%
5 metų6.65%
- su keičiamu
nuosimčiu6.00%

DUODAME

- asmenines paskolas
- mortgage iki 100% įkainoto turto
- riboto kredito paskolas (Line of Credit)
- komercinius mortgage

Nuosimčiai gali pasikeisti savaitės eigoje

NEMOKAMI PATARNAVIMAI

SĄSKAITŲ IŠLAIKYMAS • KREDITO IR DEBITO KORTELĖS
ČEKIAI • PINIGINĖS PERLAIDOS (MONEY ORDERS)
KELIONĖS ČEKIAI (TRAVELER'S CHEQUES)
KANADOS, JAV DOL. IR EURAIS

PASLAUGOS TEIKIAMOS INTERNETU!

GALITE PATIKRINTI SAVO BALANSĄ AR APMOKĖTI SĄSKAITAS
Elektroninis paštas: info@parama.ca

KITOS PASLAUGOS

KELIONIŲ APDRAUDA NARIAMS IR SVEČIAMS IŠ KITŲ KRAŠTŲ
PERSIUNTIMAS PINIGŲ (WIRE TRANSFERS) Į LIETUVĄ IR KITUR

KASOS VALANDOS

Pirmad., antrd. ir trečiad. nuo 9 v.r. - 3.30 v.p.p.; ketvirtad. ir penktad. nuo 9 v.r. - 8 v.r.
LN skyriuje - penktad. nuo 9 v.r. - 3.30 v.p.p.;
Royal York skyriuje - šeštad. nuo 9 v.r. - 1 v.p.p.

SKYRIAI:

2975 Bloor St.W., Etobicoke ON M8X 1C1 Telefonas: 416 207-9239
1573 Bloor St.W., Toronto ON M6P 1A6 Telefonas: 416 532-1149

APLANKYKITE MŪSŲ TINKLALAPĮ: www.parama.ca

Kanados Lietuvių
Lithuanian Canadian
1 Resurrection Rd. Toronto ON M9A 5G1
Fondas
Foundation
Tel.: 416-889-5531

Elektroninis paštas: klfondas@on.aibn.com

Per 45 metus Jūsų sutelktas 4.88 mln. dol. Fondo
pagrindinis kapitalas davė 2.97 mln. dol. pelno lietuviybės
išlaikymui Kanadoje, humanitarinei pagalbai Lietuvoje
bei stipendijoms lietuvių studentams.

**Remkime Kanados lietuvių fondą
ir prisiminkime jį savo testamentuose!**

Raštinės darbo valandos: pirmad. ir trečiad. nuo 11 v.r. iki 3 v.p.p.
Telefonas atsakomas nuo pirmad. iki penktad. tarp 9 v.r. ir 5 v.v.
Išrašome pakvitavimus atleidimui nuo pajamų mokesčių.

Bloor West Village
DENTAL CARE

Dr. J. Birgiolas

Dr. S. Dubickas

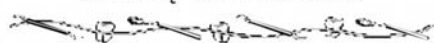
Dr. N. Mikelėnaitė-Archer

2373 Bloor St. West

Tel. (416) 763-5677

DR. STASYS DUBICKAS

DANTŲ GYDYTOJAS

398 Guelph Line, Burlington

(tarp QEW ir Lakeshore Rd.)

Privati AUTO-AIKŠTĖ (“parking”)

(905) 333-5553

TAIP PAT PRIIMA PACIENTUS TORONTE - 2373 BLOOR ST.W.

Turner & Porter

LAIDOTUVIŲ NAMAI

TORONTE

ETOBICOKE

ir

MISSISSAUGOJE

ONTARIO LAND SURVEYOR

TOMAS A. SENKUS, B.Sc., O.L.S., O.L.I.P.

40 Burrows Avenue, Toronto, Ontario M9B 4W7

E-mail: tomsenkus@rogers.com

TEL: (416) 237-1893

FAX: (416) 237-0426

KOKIA MANO NAMO/
“CONDO” VERTĖ?

Mielai ir sąžiningai padarysiu
nemokamą įvertinimą be jokių
Jūsų įsipareigojimų.

SKAMBINKITE TIESIOG

TEODORUI

STANULIUI, B.A.

416-879-4937

RE/MAX WEST REALTY Inc. Tel. 416 769-1616;
namų 416-231-4937

SPORTAS

Žinios iš Lietuvos

• Kauno „Žalgirio“ dublerių komanda pergalingai baigė antrąją Europos jaunimo krepšinio lygos (EYBL) ratą. Jaunieji žalgiriečiai 97:64 sutriuškino „BC Barys“ komandą iš Kazachstano ir iškovojė jau devintąją pergalę iš eilės.

• Lietuvos televizijos stotys nutraukė Eurolygos krepšinio rungtynių transliacijas, nes Lietuvos valdžia išleido įstatymą, draudžiantį reklamuoti alkoholinius gėrimus.

• SEB BBL (Baltijos) elitų poskyriui pirmos pusės sezono varžybų lentelė: 1. Kauno „Žalgiris“, 2. Vilniaus „Lietuvos rytas“, 3. „Šiauliai“, 4. Rygos ASK, 5. Rygos „Barons-LMT“, 6. Tartu „Rock“, 7. „Ventspils“, 8. Talino „Kalev – Cramo“, 9. „Valmiera“, 10. Klaipėdos „Neptūnas“.

• Geriausiu 2007 metų Kauno sportininku išrinktas boksininkas Daugirdas Šemiotas. Trenerio Viliaus Buikos auklėtinis šiais metais pasaulio bokso čempionate laimėjo bronzos medalį.

• Geriausiais 2007 metų Lietuvos sportininkais šalies sporto žurnalistai išrinko disko metiką Virgilijų Alekną ir septynkovininę Viktoriją Žemaitę. Metų komandos titulas atiteko Europos čempionato bronzą iškovojusiai Lietuvos vyrų krepšinio rinktinei, o geriausiu treneriu išrinktas

Lietuvos krepšinio rinktinės strategas Ramūnas Butautas.

• Septyniolikmetis Ričardas Berankis 2007 m. gruodžio mėnesį labiausiai garsino Lietuvos vardą. Jaunasis tenisininkas tapo neoficialaus pasaulio jaunių (iki 18 metų) čempionato „Orange Bowl“ bei jaunių varžybų Meksikoje vienetų ir dvejetų varžybų nugalėtoju ir baigė metus kaip pirmoji pasaulio jaunių rake-tė. To iki šiol nebuvo pasiekęs nė vienas Rytų ir Vidurio Europos šalių tenisininkas.

Eurolyga pagerbė „Žalgirį“ už nuopelnus krepšiniui
Ntr. DELFI

• Europos klubinio krepšinio 50 metų jubiliejaus proga Eurolyga pagerbė Kauno „Žalgirį“ už svarų indėlį į krepšinio istoriją. Pagerbimas buvo surengtas Kauno sporto halėje. VP

Buvusi Olimpinių žaidynių dalyvė, trumpų nuotolių greitojo čiuožimo čempionė Nathalie Lambert (Montreal) paskirta oficialia Kanados olimpinės komandos vadove 2010 metų Vankuverio Žiemos olimpiadoje. N. Lambert ne tik trijų olimpinių medalių – vienas aukso, du sidabro, laimėtoja, ji aktyvi olimpinio judėjimo dalyvė, taip pat Kvebeko artrito draugijos garbės narė. Pati sirgdama šia liga, buvusi sportininkė skatina kitus išsaugoti fizinį aktyvumą ir nepriklausomybę. N. Lambert sukūrė ir išleido DVD su sportiniais šokiais, padedančiais išsaugoti lankstumą ir judėjimą. Inf.

Vytauto Didžiojo universiteto krepšininkai tebekaraliauja Europos studentų krepšinyje
Ntr. iš leidinio *Universitetas*

Lietuva, Summer 2007

Nadine Chomyc & Katerina Juskey

In August 2007, we, along with six of our friends and family members (all of Lithuanian heritage) traveled to Lithuania in order to experience our true roots. We had hoped to learn as much Lithuanian as possible via a two-week „Lingua Lituanica” course, visit as many towns and cities as possible, and ultimately become familiar with our home country. We lived in a convent (Šv. Kryžiaus) in Vilnius for the majority of our stay; the location was ideal – a four-minute walk from both Gedimino prospektas and Old Town. The trip was predominantly spent at „school”. We’d have our daily walk to 26 Gedimino prospektas to meet with Irena Kruopienė, our instructor, as well as our enthusiastic fellow students from places such as Russia, Poland, Czech Republic and France.

Our three-week journey began with a walking tour of Vilnius with our Lingua Lituanica class. This was our first real taste of the Lithuanian culture, and we were overwhelmed by the true beauty of the country. From the cobblestone streets and humble outdoor cafés of Old Vilnius to the downtown’s classy shops and bars, this country really had it all. With such a small size and population, Lithuania already gave us a warm, welcoming feeling.

The next two weeks were primarily spent studying the Lithuanian language at Lingua Lituanica. This was unquestionably one of our favorite experiences of the entire trip. It was a fun, interactive way to get a basic understanding of the Lithuanian language for people from any country. Class typ-

ically ran in our classroom on Gedimino prospektas from 9:00 am to 3:00 pm, with breaks and time for lunch. When we weren’t in the classroom, we were out exploring Kaunas, Trakai, or the cathedrals of Vilnius in guided tours with our classmates, using any opportunity to practice what we had learned in class the day before. Our classmates ranged from a newly-wed from France learning the language for his Lithuanian wife, to a tourist from Slovakia looking for a fun new language to learn. It was a comfortable, enjoyable environment with many opportunities for new friends and practice with the Lithuanian language.

Outside of the classroom, many days were spent visiting relatives in Vilnius, Kaunas, Nida, and Klaipėda. The time spent with our family was very memorable, as it made us realize our true connection with Lietuva and the Lithuanian people. It was so special for us to experience this trip in a country that is integral to our hearts and heritage. It was truly an unforgettable feeling to be so close to where our own families came from and grew up in. In our Lingua Lituanica course, we realized that the language itself would help us connect to the country and the people, making us feel more a part of the culture. One of the most meaningful, and spiritual, experiences of the entire trip was when my (Nadine’s) uncle, Rev. Augustinas (pastor of the Church of the Resurrection in Toronto), offered a private Mass for our families at the Franciscan Fathers’ Monastery overlooking Kryžių kalnas. The trip meant more than

just a vacation with close friends and family to a beautiful country; it meant a personalized experience of our true roots and heritage.

The rest of our trip was spent shopping, visiting beaches (Palanga) and touring by ourselves. We made a special stop in the little town of Kretinga which is the place our summer camp (Camp Kretinga) in Wasaga Beach, Canada was named after. While we were there, we visited with the Franciscan Fathers and toured the church. We also attended a basketball game at Siemens Arena in Vilnius where we watched the Lithuanian national team take on the Russian national team (and win!), which was an exciting and energetic experience. One of our favourite places that we visited was Kryžių kalnas, (in English – „The Hill of Crosses”), located near the town of Šiauliai. It is a beautiful part of Lithuanian history and culture, and is a breathtaking sight to see.

Overall, our trip was a truly exhilarating and highly educational experience. The opportunity to connect with the true roots of our culture was unforgettable and it certainly had us thinking about another visit in the future. We will cherish and treasure the memories of experiencing our roots, learning more about our heritage, meeting our family, and learning our native language, forever. Until the next visit!

Both authors were 17 years old when they wrote this article. Both of them are counselors at Camp Kretinga, active members of Kanados lietuvių jaunimo sąjunga (KLJS), Prisikėlimo parapija (Church of the Resurrection Parish) and „Aušra” sports club in Toronto.

MARGUTIS Parcels

4134 Dundas St. West, Toronto, ON. M8X 1X3 Fax: (416) 233-3042

Sekantis siuntimas LAIVU į Vilnių
2008 m. sausio 30 d. ir vasario 13 d.

Sekantis siuntimas LĖKTUVU į Vilnių
2008 m. sausio 30 d. ir vasario 13 d.

Visi paketai turi būti į mūsų pagr. raštinę
PRISTATYTI iki NURODYTŲ DATŲ

Tel: (416)233-4601

\$300*
\$ off

COUPON
for 1 parcel

\$300*
\$ off

* coupon is valid only at „Margutis-Pysanka” head office.

“Gintarėlių” pasirodymas Anapilyje surengtoje Kalėdų eglutėje. Vadovė D. Grigutienė Ntr. R. Kružiko

Mokslo programa užsienio jaunimui

Šiaulių Didždvario gimnazija (www.dg.su.lt) rengia projektą, suteikiantį galimybę užsienio lietuvių jaunimui (15-18 metų) dvejiems metams atvykti į Lietuvą mokytis pagal Tarptautinio bakalaureato diplomo programą ir įgyti visame pasaulyje pripažįstamą diplomą, kuris yra tiesioginis kelias į norimą universitetą. Kviečiame užsienio lietuvių bendruomenės narius, norinčius išlaikyti ryšį su Lietuva bei lengvatinėmis sąlygomis įgyti tarptautiniame lygmenyje pripažįstamą išsilavinimą.

Didždvario gimnazija – tai Šiauliuose (Šiaurės Lietuvoje) esanti bendrojo lavinimo mokykla, turinti galias mokymo ir kultūros tradicijas, kurios puoselėjamos sulig kiekviena karta: kvalifikuotas anglų kalbos mokymas, kryptingas meninis ugdymas, ypač choreografija, leidžia kurti humanistinės gimnazijos viziją. Gimnazijoje vyrauja laisva, kūrybiška bendradarbiavimo atmosfera. Laikantis humanistinės mokyklos filosofijos principų, gimnazijoje ugdomi individualūs mokinių gebėjimai – vykdant profiliavimą, kuriant meninės pakraipos studijas. Mokiniai įgyja socialinių įgūdžių dalyvaujant įvairioje projektinėje veikloje, aktyviaisiais mokymo metodais grindžiamame mokymo procese. Be to, mokiniai turi galimybę įvairių projektų ir mainų programose bendrauti su užsienio šalių mokiniais, susipažinti su jų kultūra.

Gimnazijoje, vykdant pilietinio ugdymo programą, aktyviai deklaruojamos žmogaus teisės ir laisvės. Mokiniai ypač skatinami įgyvendinti savo teises informacijos srityje, naudotis žodžio laisve. Įgyvendinant šį principą, gimnazistai jau daugiau nei dešimtmetį savarankiškai leidžia laikraštį *Antrieji namai* bei gimnazijos “Metų knygą”. Ketvirtį metų, kai eterį pasiekė gimnazijos radijo stotis “Radijo klubas”, transliuojama visą parą 89.7 FM dažniu bei internete. Gimnazijos interneto svetainė – taip pat mokinių edukacinio projekto rezultatas.

Šiaulių Didždvario gimnazijos pedagogų ir administracijos kolektyvas pasižymi aukšta kvalifikacija bei siekiu tobulėti, dalyvavimu įvairiose programose tiek su mokiniais, tiek atskirai, siekiant įgytas žinias ir patirtį perteikti gimnazijos bendruomenei. Šiaulių Didždvario gimnazija – tai mokymo įstaiga, įgyvendinanti šiuolaikinio mokslo ir švietimo prioritetus, siekianti tobulėti ir išugdžiusi bei siekianti ugdyti daug šviesių, išsilavinusių žmonių, gimnazijos vardą garsinančių visame pasaulyje.

Nuo 2005 m. Didždvario gimnazijoje dėstoma Tarptautinio bakalaureato diplomo programa (TB DP), kurios mokiniai pasižymi ypatingai aukštu žinių lygiu bei puikiais užklausinės veiklos pasiekimais. Gimnazija 2007 m. pavasarį išleido pirmąją TB DP laidą. TB organizacija – tai Europos Tarybos pripažįstama nevyriausybinė organizacija, bendradarbiaujanti su UNESCO. Nuo 7-ojo dešimtmečio veikiančios TB organizacijos tikslas – įgalinti švietimo įstaigas suteikti itin aukštos kokybės išsilavinimą, pagrįstą šiuolaikinės demokratinės visuomenės principais bei leidžiantį studijuoti įvairių pasaulio valstybių aukštosiose mokyklose. TB organizacijai priklauso apie 800 mokyklų iš daugiau nei 120 pasaulio valstybių.

TB organizacijai (www.ibo.org) Lietuvoje priklauso dvi mokyklos: Vilniaus licėjuje TB DP dėstoma nuo 1997 m., o Šiaulių Didždvario gimnazija šią teisę įgijo 2005 m. TB DP mokiniai pasižymi ypač aukštu teorinių žinių ir praktinių įgūdžių lygiu, todėl jau gerokai prieš baigiamuosius egzaminus jie tiksliai žino, kur ir ką studijuos. TB DP dėstoma įgijus pagrindinį išsilavinimą, t.y. baigę 10 klasių norintieji mokytis TB DP paaugliai laiko stojamuosius egzaminus. Atranka į TB DP yra mišiniška, mat tiek patys mokiniai, tiek jų tėveliai ir pedagogai įsitikinę, kad dvejus metus pasimokę anglų kalba pagal visame pasaulyje pripažintus standartus ir mokymo programą mokiniai įgis ne tik visuose universitetuose pripažįstamą atestatą, bet ir turės suformuotą savo vertybių skalę bei konkrečius tikslus. Didždvario gimnazija siūlo bendradarbiauti įgyvendinant užsienio lietuvių bendruomenių atstovų integraciją į Lietuvos visuomenę ir kviečia gambiausius Jūsų lietuvių bendruomenės mokinius mokytis Didždvario gimnazijos TB DP klasėje ir įgyti visuotinai pripažintą išsilavinimą. Labai prašytume apie susidomėjimą pranešti kuo skubiau. Laukiame žinių iš Jūsų!

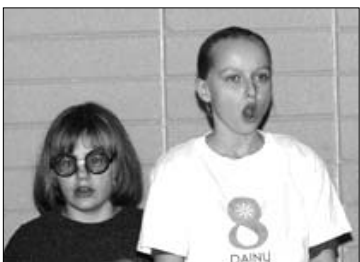
Vaidas Bacys, Šiaulių Didždvario gimnazijos direktorius (vaidas@dg.su.lt)

JAUNIMO ŽODIS

Sausio 13-oji yra Lietuvos laisvės gynėjų diena. Laisvė – žmogaus ir tautos laimės šaltinis. Tikrąjį lietuvių tautos ryžtą ir pasiaukojimą parodė 1991 m. sausio 13-osios įvykiai. Piešinys “Sausio 13-oji” ir tekstas Gabrielės Taminskaitės

Toronto Prisikėlimo parapijos jaunimo ir vaikų choras tradicinei “Sriubos vakarienei”, kuri įvyko praėjusių metų lapkričio mėn., paruošė ne tik naujų giesmių, bet ir išimtiną vaidybinį montažą. Jame gyvais pavyzdžiais parodė, kaip jaučiasi nerūpestingų tėvų palikta mergaitė ar bendraamžių atstumtas berniukas

Ntrs. D.R. Puterių

Iš skautavimo Lietuvoje

Skautininkės Nijolės Stundžytės vadovaujamas vienetas, priklausantis Lietuvos krikščionių skautų sąjungai

Pilietiškumo pamokos

Spalio mėnesį įvairios Lietuvos organizacijos ir Lietuvos seimo Europos reikalų komisija buvo paskelbusi Lietuvos moksleiviams rašinių konkursą *Rašyk laišką europarlamentarams ir būsi išgirstas*. Konkurso tikslas, kaip apibūdino jo rengėjai – skatinti moksleivius domėtis Lietuvos ir Europos politiniu gyvenimu, politinių institucijų veikla ir jų priimamais įstatymais bei sprendimais. Tikimasi, kad šis renginys paskatins moksleivius suprasti savo, kaip piliečio pareigas valstybei, atskiro asmens įtaką vykstantiems politiniams procesams ir dalyvauti juose.

Konkurso vertinimo komisijai buvo pateikta apie pusantro šimto rašinių. Moksleivius labiausiai dominanti tema – aplinkosauga. Kaip pripažįsta vertinimo komisijos nariai, atsiųsti laiškai įdomūs ne tik konkrečiais pasiūlymais Europos parlamento nariams, bet ir originalumu bei kūrybiškumu. Jaunimas rašė apie reklamą, jos įtaką moralei, kultūrai bei jos galimus reguliavimo būdus. Moksleiviai taip pat išreiškė savo nuomonę apie interneto bei vartotojų teises bei apsaugą. Įdomiausių laiškų autoriai buvo apdovanoti Europos parlamento narių skirtais prizais. Jiems teko nešiojamas kompiuteris, telefonas bei kitokios ryšių priemonės. Inf.

AŲA PETRUI GURKLIUI mirus,

mūsų draugijos narei JANINAI GURKLIENEI, dukroms ZITAI NAUSĖDIENEI, DAINAI VALADKIENEI ir jų šeimoms bei giminėms reiškiamo nuoširdžią užuojautą – *KLKM dr-jos Anapilio parapijos skyrius*

MYLIMAI MAMAI

AŲA MAGDALENAI PAZNĖKIENEI

Suvalkų trikampyje, Punsko parapijoje, mirus, nuoširdžią užuojautą reiškiamo vaikams – ANELEI PAJAUJIENEI ir KAZIMIERUI PAZNĖKUI, jų šeimoms bei artimiesiems –

Toronto Vlado Pūtvio šaulių kuopa

AŲA PETRUI GURKLIUI mirus,

netektį patyrus žmonai ir dukroms su šeimomis bei artimiesiems, reiškiamo nuoširdžią užuojautą –

V. I. Pečiuliai

K. B. Pečiuliai

K.A. Pajaujai

A.A. Stunguriai

K.I. Paznėkai

K.G. Balytos

A. Krakauskas

KESMINAS ART STUDIO

- ♦ Paminklai (granitas, bronzos, medis)
- ♦ Nemokami paminklų projektai, konsultacijos
- ♦ Skulptūros (paminklinės ir dekoratyvinės)
- ♦ Telefonas (905) 510-4707

Advokatas

ALGIS S. PACEVIČIUS PACE, B.Sc., LL.B. PACE LAW FIRM

- ♦ asmeninės žalos, atsiradusios ryšium su kūno sužalojimu, išieškojimas
- ♦ imigracija į Kanadą
- ♦ testamentų sudarymas
- ♦ palikimų tvarkymas
- ♦ nekilnojamo turto pirkimas/pardavimas
- ♦ konsultacijos Lietuvos respublikos teisės klausimais

295 The West Mall, 6th Floor, Toronto, ON M9C 4Z4

Tel. 416 236-3060 Fax 416 236-1809

Tinklapis: www.pacelawfirm.com El. paštas: lawyers@pacelawfirm.com

EUROPEAN MONUMENT INC.

- ▲ Trečios kartos paminklų statytojai.
- ▲ Specializuojamės europietišku paminklų stiliuje.
- ▲ Didelis pasirinkimas vazonų ir žvakidžių.
- ▲ Padarome įrašus jau pastatytuose paminkluose.
- ▲ Perkate fabriko kainą.

Skambinti tel.

(905) 339-0409

1-800-539-8224

Adresas: 1144 Speers Rd., Unit 1
Oakville, ON L6L 2X4

SMITH MONUMENT CO. LTD

(nuo 1919 metų)

- ▲ Gaminame paminklus, bronzines plokštes, atminimo lenteles.
- ▲ Puošiamo lietuviškais ornamentais pagal klientų pageidavimus.
- ▲ Patarnaujame lietuviams daugiau kaip 20 metų.
- ▲ Garantuojame aukščiausios kokybės darbą.

Skambinti tel. (416) 769-0674

Adresas: 349 Weston Road
(tarp Eglinton ir St. Clair)
Toronto, Ontario M6N 3P7

KELIONIŲ DRAUDIMĄ parūpinu keliaujantiems į užsienį ir atvykstantiems į Kanadą. Skambinti Mariui Rusinui tel. 416 588-2808 (ext. 26) šio dienais, darbo valandomis.

CLEAN FOREVER. Valome kilimus, minkštus baldus ir automobilių vidų nauju būdu - sausomis putomis. Kilimas išdžiūna per 1-2 val. Labai gera kokybė. 416 503-1687.

TĖVIŠKĖS ŽIBURIŲ naujas elektroninis paštas – tevizib@rogers.com

Mirė agronomas – veikėjas

Gintarius (Ginty) Frank Jocius š.m. sausio 2 d. pralaimėjo dvejų metų kovą su smegenų vėžiu. Jis buvo prižiūrimas ir mirė namuose, šeimos apsuptyje. Anksčiau yra miręs velionies tėvas Frank, brolis Ronaldas. Liūdi motina Marta (Povilaitytė), brolis Petras su šeima.

Vėlionis gimė pokario Vokietijoje 1946 m. rugpjūčio 15 d. šeimoje lietuvių tėvų, pabėgusių iš Lietuvos 1944 m. Šeima imigravo į Kanadą 1949 m., įsikūrė Rodney, ON, kur pradėjo ūkininkauti, auginti tabaką netoli Erie ežero.

Gintarius baigė Guelph universiteto "Ontario Agricultural College" 1970 m. ir tais pačiais metais vedė Lorie Munce iš Leamington, ON. Jie turi tris vaikus – Daiva (Calgary, AB), Gavin (žmona Hannah iš Durham, North Carolina) ir Jordan (Julie Bruin iš Guelph, ON).

Agronomija visada buvo Gintariaus didžiausia aistra. Jį globojo George Atkins (CBC Radio Noon) ir jis buvo dviejų provincijos agrikultūros ir maisto ministerių pavaduotoju (a.a. William A. Stewart ir a.a. William Newman). Išėjęs iš ministerijos 1978 m., dirbo gyvulininkystės srityje, padėjęs suderinti pirmąsias vaizdines (video) varžytines – Ontario Beef Exchange.

1982 m. jis įsteigė savo rinkodaros-ryšių firmą Ginty

Jocius & Associates Guelph mieste, specializavosi agrikultūrinių gaminių ir paslaugų teikime visoje Šiaurės Amerikoje. Jis visada ieškojo naujais idėjų, išradimų. Padėjo įsteigti Strategic Research Associates (SRA) firmą, ku-

**A.a. Gintarius (Ginty)
Frank Jocius**

rios būstinė yra Research Park, Guelph mieste, taip pat padėjo sukurti internetinę firmą Agribiz.net, kuri vėliau tapo Farms.com.

1994 m. Gintarius perėjo į renginių vadybą, įsteigdamas Kanadoje "Outdoor Farm Show", kuri dabar jau rengiama 15 metų rugsėjo mėnesį Kanados lauko mugių parke Woodstock, ON, ir yra didžiausia agrikultūros mugė Kanadoje. 2004 m. birželio mėnesį taip pat pradėta organizuoti "The Great Canadian

Outdoor Expo", paroda, kurios tikslas – skatinti kitus dalykus, kurie jam buvo arti širdies – šeima ir gamta.

Pats pasivadinęs verslininku, jis tiek pat buvo pasižventęs padėti kitiems. Beveik 25 metus buvo Guelph Rotary Club narys, labai daug prisidėjęs prie lėšų telkimo projektų, pvz. "Gift of Wings" ir "Dream Home". Neseniai jis buvo pripažintas Honorary Paul Harris Fellow, 1995 m. – Agri-Marketer of the Year (Canadian AgriMarketing Association) ir 1996 m. – Guelph universiteto garbės auklėtinis (Alumnus of Honour). Gintarius buvo nenuilstamas veikėjas ir politinėje plotmėje, buvęs Agricultural Research Institute of Ontario bei Ontario Agricultural College pirmininku, prisidėjęs taip pat prie Ontario agronomų instituto Enroot Foundation steigimo. Guelph mieste jis buvo žinomas kaip menų rėmėjas.

Minėjimas jo pagerbimui įvyko River Run centre, 35 Woolwich St., Guelph mieste sausio 11 d. Vietoje gėlių šeima kviečia norinčius paaukoti The Ginty Jocius Journey of Growth fondui Guelph universitete (Ontario Agricultural College); Brain Tumour Foundation of Canada arba Hospice Wellington. Informacija teikiama tinklalapyje www.outdoorfarmshow.com.

Inf.

AUKOJO TĖVIŠKĖS ŽIBURIAMS

Iki 2007 m. gruodžio 31 d. Tėviškės žiburiams aukojo: **\$200** – L. I. Adomavičiai, E. Pusvaškiene; **\$100** – R. Prizgintas; **\$140** – A. Laurinaitis; **\$120** – S. Gotceitienė, A. Valadkienė; **\$80** – J. Bitneris; **\$70** – O. Dramantas; **\$60** – J. Butkienė, A. Zubrickas, R. Jurkus; **\$50** – P. Kondrotas, I. Rekštis; **\$46** – N. Bates; **\$40** – P. Skeivelas, O. Skrebūnienė, B. Galinienė, L. Saplys; **\$30** – A. Sungailienė, J.R. Karasiejai; **\$20** – O. Taseckienė; **\$19** – J. Stankus; **\$16** – B. Maziliauskienė; **\$10** – B. Čepaitis, J. Rutkauskas, I. Petkus, A. Kringelis; **\$6** – V. Piečaitis, V. Kukoraitis; **\$5** – D. Uzas, O. Adomaitis.

Rėmėjo prenumeratą atsiuntė: \$75 – A. Kanapka; **\$70** – D.A. Misiulis, M. Vilutis, L. Kunnapuu, A. Gudavičius, A. Misiūnas, L. Stankevičius, P. Zaranka, I. Petkus, J. Vasys, E. Kazlauskas, J.S. Sendžikas, J.P. Barakauskas, V.V. Paškus, V. Kazlauskas, O. Ažubalis, A. Augaitis, V. B. Biretos, G. Kaulius, A. Kvietinskas, P. Devenis, kun. I. Sadauskas, A. Lėngas, L. Morkūnas, V. Sičiūnas, V. Ručys, N. Šimkus, J. Bušauskas, E. Benetis, V. Gečas, K. Rudaitis, O. Labutis, J. Baliukas, R. Simonaitienė, J. Stukas, K. Stulpinas, M. Obelienienė, J.R. Karasiejai, A. Žvirblys, E. Kripienė, V. Puodžiūnas, M.R. Rusina, V. Vainutis, J. Klemka, G. Bijūnienė, A. Juozapavičius, J. Zlatkus, N. Pečiulytė, V. Kadis, A. O'Donohue, A. Dainora, S. Žaldokas, V. Nausėda, I. Pūkienė, V. Bubelis, R. Dornfeld, O. Adomaitis, J. Bitneris, E. Karosas, P. Eidukas, S.

Ažuolas, A. Opanavičius, P. Baronas, B. Vileita, E. Dainius, A. Jankauskas, J. Greičiūnas, A. Ankus, A. Jungmeisteris, G. Petrauskas, J. Tanner, B. Stundžia, J. Lajukas, O. Dalindaitė, A. Monstvilas, M.L. Szwarc, R. Fronczak, A. Adams.

Rėmėjo prenumeratą už dvejus metus atsiuntė: R. Jurkus.

Garbės prenumeratą atsiuntė: \$140 – V. Montvilas, A. Bumbulis; **\$100** – J. Rimšaitė, V. Kazlauskas, V. Rutkauskas, O. Krikščiūnas, M. Juozaitis, G.M. Šernas, E. Sakas-Sluder, L. Baumgard, J. Miškinis, P. Lapienis, B. Barisas, G. Vyšniauskas, K.G. Balytos, R. Rimša, A. Vaickus, P. Martišius; **\$90** – I. Jakimavičiūtė, S. Goldbergas, S. Draugelis, E. Bajoraitis, J. Sinkevičius, A. Urbonas, K. E. Gudinskai; **\$80** – E. Holmes, S. Gotceitienė, N. Liačienė, H. Stepaitis, J.S. Naruševičius, L.I. Adomavičiai, T. Bogušis, A. Valadkienė, J. Varanavičius, E. A. Abromaičiai, O. Ziminskienė, B.P. Sapliai, T. Tarvydas, A. Smolskis, J. Stankus, O. Taseckienė, M. Biekša, K.R. Ražauskas, S. Šimoliūnas, B. Januška, A. Dronsa, B. Vilkus, dr. M. J. Uleckas, R. Dumčius, S. Vytė, J. Akelaitis, J. Baužys, I. Kairys, J. Gataveckas, V. Urbaitis.

Garbės prenumeratą už dvejus metus atsiuntė: P. Brikis.

Nuoširdus aciū už paramą lietuviškai spaudai. Dėkojame garbės bei rėmėjo prenumeratoriams ir visiems, kurie, siųsdami reguliarią prenumeratą, prideda ir auką.

Kanados Lietuvių
Lithuanian Canadian
1 Resurrection Rd. Toronto ON M9A 5G1

Fondas
Foundation
Tel.: 416-889-5531

Elektroninis paštas: klfondas@on.aibn.com

Kanados lietuvių fondas praneša visoms Kanados lietuvių organizacijoms, kurios tikėjosi gauti paramos iš Fondo 2008-siais metais, kad ryšium su Kanados valdžios revizija ir valdžios reikalaujamais pakeitimais Fondo pelno skirstyme, Kanados lietuvių fondo pelno skirstymas 2008 metais prasidės keletą mėnesių vėliau negu įprasta. Kada ir kaip bus galima kreiptis į Kanados lietuvių fondą dėl paramos, bus paskelbta *Tėviškės žiburiuose* kaip galima greičiau.

The Lithuanian Canadian Foundation would like to inform all organizations which expected to ask for financial assistance from the Foundation in 2008, that due to a government audit and the resulting changes required in the Foundation's granting procedures, the Lithuanian Canadian Foundation's granting process for 2008 will begin several months later than in prior years. The Lithuanian Canadian Foundation will announce when and how requests for funding can be made in *Tėviškės žiburiai* as soon as possible.

Algis MEDELIS

QUEEN SYRENA TRAVEL
133 Roncesvalles Ave. Toronto, Ont.
M6R 2L2 Tel. 416-531-4800

KELIONĖS Į VISUS KRAŠTUS VISOMIS ORO LINIJOMIS
Į Lietuvą, į šiltus kraštus, pramoginės,
maldininkų ir t.t.

Toronto įstaigoje esu antradieniais tarp 11 ir 17 val. Atvažiuoti Jums nėra būtina, skambinkite ALGIUI MEDELIUI asmeniškai.

MEDELIS CONSULTING el.paštas: travelwithal@rogers.com
ALGIS ir STEFA MEDELIAI Tel. 905-306-9563

DOSNI ŠIRDIS...
GYVENA AMŽINAI

LABDAROS lietuvių slaugos namų gyventojai visuomet šiltai priims jūsų norą pagerinti jų buitį ir bus dėkingi už paskirtas aukas bei palikimus.

SKAMBINTI: 416-232-2112/402

Norintys paaukoti savo laiką savanoriaujant suteiktų gyventojams didelio džiaugsmo.

SKAMBINTI: 416-232-2112/403

ADRESAS: 5 Resurrection Rd., Toronto, ON M9A 5G1

tinklalapis: www.labdara.ca; el-paštas: finance@labdara.ca
LABDAROS fondas išrašo pakvitavimus atleidimui nuo pajamų mokesčių

WATERSIDE DENTAL
Dr. Gintarė Sungailienė

115 Lakeshore Rd.E.
Mississauga, Ont. L5G 1E5
(į vakarus nuo Hurontario)

www.watersidedental.ca

Tel. 905 271-7171

Tradicionis užgavėnių

ŠTUPIŲ

vasario 5, antradienį, 7 val. vakaro
Toronto Lietuvių Namuose

Visus dalyvauti maloniai kviečia **Mažosios Lietuvos moterų dr-ja**

Įėjimas –
\$20.00

(vakarienė su vynu)

Meninę
programą
atliks Toronto
lietuvių vyrų
choras "Aras".
Turtinga loterija.

KLB ŽINIOS

• 2007 m. spalio 6 d. Montrealyje, įvyko Kanados lietuvių bendruomenės XX Krašto tarybos pirmoji sesija, kurios metu į Krašto valdybą buvo išrinkti šie tarybos nariai: Elytė Balkytė-Zubis (Calgary), Vytautas Bireta (Toronto), Rūta Kličienė (Otava), Joana Kuraitė-Lasienė (Toronto), Petras Meiklejohn (Toronto), Rūta Poškienė (Wasaga Beach). Į Krašto valdybos sudėtį, pagal statutą, taip pat įeina organizacijų atstovai: Kanados lietuvių fondo tarybos pirmininkas, Kanados lietuvių jaunimo sąjungos pirmininkas, ŠALFASS Kanados sporto apygardos pirmininkas bei buvusi KLB KV pirmininkė.

Krašto valdybos nariai pasiskirstė pareigomis: pirmininkė – J. Kuraitė-Lasienė, vadovaujanti vicepirmininkė – R. Poškienė, išdininkas – dr. A. Pabedinskas, sekretorius – T. Kuras, vicepirmininkė kultūros reikalams – R. Kličienė, vicepirmininkas švietimo reikalams – V. Bireta, vicepirmininkas visuomeniniams reikalams – P. Meiklejohn, vicepirmininkė ryšiams – E. Balkytė-Zubis, KLF pirm. – dr. A. Pabedinskas, KLJS pirm. – T. Kuras, ŠALFASS Kanados sporto apygardos

dos pirm. – R. Kuliavas, buvusi KLB KV pirmininkė ir IX Dainų šventės ruošos komiteto atstovė – R. Žilinskienė.

• KLB KV posėdis įvyko gruodžio 13 d. Buvo peržiūrėti paraiškų blankai dėl finansinės paramos iš Tautinių mažumų ir išeivijos departamento prie Lietuvos respublikos vyriausybės, aptarta muziejaus-archyvo tolesnė veikla. Valdybos nariai susitiko su Lietuvos seimo nariais prof. Kęstučiu Glavecku, Vytautu Sauliumi bei Manfredu Zymantu.

• Dėkojame KLB Otavos apylinkei, susimokėjusiai solidarumo mokesį – \$295, Montrealyje apylinkei \$325, Vasagos apyl. \$250, Vinipego apyl. \$100.

• Dėkojame "Paramos" kredito kooperatyvui už kasmetinę \$7000 ir kredito kooperatyvui TALKA už \$3000 auką.

• Rodney apylinkės ūkininkų vardu J. Statkevičius KLB aukėjo \$5000. Birutė ir Jonas Lukšiai Kanados lietuvių bendruomenei aukėjo \$100.

• Per Kanados lietuvių bendruomenės raštinę gauta daug sveikinimų Kanados lietuviams iš Lietuvos respublikos vyriausybės, seimo narių, Tautinių mažumų ir išeivijos departamento prie Lietuvos respublikos vyriausybės, Pasaulio lietuvių bendruomenės pirmininkės bei narių, kitų kraštų bendruomenių bei įvairių Kanados lietuvių organizacijų. Nuoširdus ačiū už sveikinimus. Geriausios kloties visiems tautiečiams.

• KLB valdybos posėdis sausio 20 dieną. Inf.

KLF ŽINIOS

KLF (Kanados lietuvių fondo) valdybos posėdis įvyko 2007 m. gruodžio 3 d. Prisikėlimo parapijos posėdžių kambaryje. Dalyvavo valdybos pirm. Algis Nausėdas, vicepirmininkė ir spaudos reikalų sekretorė Danguolė Baltrušytė-Sher, išd. Violeta Jonušonienė, posėdžių sekretorius Ričardas Kalendra ir administratorius Leonas Baziliauskas. Pirm. A. Nausėdas paformavo apie dalyvavimą KLB Tarybos suvažiavime Montrealyje ir pranešė, kad nauja KLB KV-bos pirmininke išrinkta Joana Kuraitė-Lasienė ir kad KLF sudarytas specialus komi-

tetas advokatui-patarėjui surasti ir pasamdyti, bet jis dar nepasamdytas. Komitetas posėdžiavo lapkričio mėn.

Administratorius Leonas Baziliauskas pateikė gautą paštą. Valdyba peržiūrėjo ir apsvarstė padėkos laiškus, pagalbos prašymus ir kt. L. Baziliauskas pranešė, kad TŽ paskelbti trečiojo metų ketvirčio įnašai bei paskirstymai. Išd. V. Jonušonienė pateikė valdybai fondo išlaidų apyskaitą, kuri patvirtinta. Kiti svarstyti reikalai atidėti 2008-2009 laikotarpiui. Kanados apylinkių lankymas atidėtas pavasariui. Fondo metinis susirinkimas numatytas š.m. balandžio pabaigoje Hamiltone. Kitas valdybos posėdis įvyks sausio 28 d., 6 v.v. Prisikėlimo parapijos patalpose. Inf.

AUKOS

A.a. Sigitui Krašauskui, ilgamečiui *Tėviškės žiburių* sporto skyriaus redaktoriui, mirus, jo šviesiam atminimui Antanas Bumbulis *Tėviškės žiburiams* aukėjo \$100.

A.a. Teklės Valiušytės-Sekonienės 3 metų mirties prisiminimui (sausio 24 d.) *Tėviškės žiburiams* \$100 aukėjo velionės vyras Adolfas.

A.a. tetos Skolastikos Remekaitės 15 metų ir tėvelio Vaclovo Kerbelio 10 metų mirčių prisiminimui pagerbti Daina Kerbelytė-Vasiliauskienė *Tėviškės žiburiams* aukėjo \$50.

Kūrybos ir analizės žurnalo *Metmenys* administratorė Marija Paškevičienė rašo: "Siunčiu nedidelę auką Jūsų laikraščiu už daugelio metų *Metmenų* žurnalo paminėjimus". TŽ leidėjai, dėkodami už paramą, apgailestauja, kad ilgametė to žurnalo leidyba sustabdyta.

A.a. Petriui Gurkliui mirus, nuoširdžiai užjausdami žmoną Janiną, dukras Zitą ir Dainą su šeimomis, S.J. Andriuliai *Tėviškės žiburiams* aukėjo \$25.

SPAUDSTUVĖ

PRINTING

Atliekame visus paruošimo ir spausdinimo darbus.
Priimanamos kainos, aukšta kokybė.
TEL. (416) 252-6741
413 ROYAL YORK RD., TORONTO ON
(prie Evans)
Savininkas Jurgis Kuliešius

HOMELIFE

HomeLife Realty Plus Ltd.
2261 Bloor Str. W.
Toronto, Ont. M6S 1N8

NIJOLĖ B. BATES
Tel. (416) 763-5161
Fax: 416 763-5097
Prašau kreiptis visais namų
pirkimo-pardavimo reikalais.
Patyrimas šioje srityje nuo 1987 m.

"Dievas teikia mums meilę,
kad mylėtume tą, kurį
Jis mums duoda"

Lougheed Funeral Home

Žmonės, kurie atjaučia kitus

Sudbury Ontario

LITHUANIAN TRANSLATIONS

VERČIU ĮVAIRIUS DOKUMENTUS

- iš anglų į lietuvių ir iš lietuvių į anglų kalbą
- vertimus tvirtinu savo antspaudu ir parašu

DALIA MILMANTAS - 416.237.0568

Akredituota vertėja prie Imigracijos ir pabėgėlių tarybos (Immigration and Refugee Board)

BEST WAY TO
TRAVEL Inc.
Royal York Plaza,
1500 Royal York Rd.,
Toronto, ON M9P 3B6

KELIONIŲ AGENTĖ

ASTRA SKUPAITĖ-TATARSKY
ŠILUVOS 400 METŲ
jubiliejaus kelionė į Lietuvą
2008 m.

rugpjūčio 4-18 d.d.

Dėl informacijos ir
registracijos skambinti

Cell (416) **473-9020**

Fax: 416 249-7749

El.p.: astra.bestway@on.aibn.com

Bilietai į Lietuvą 2007-2008

lapkr. 1, 2007 – bal. 30, 2008

\$675

gegužės 1 – birželio 26, 2008

\$900

oro uosto mokesčiai papildomai \$245
Finnair avialinijos, Toronto – Vilnius
per Helsinki

Taip pat bilietai kitomis oro
linijomis ir į kitas šalis
Skambinkite Gabrielei
Pabrėžaitėi-Flores

O.b Orav Travel Inc.

5650 Yonge Street at Finch
Toronto, Ontario M2M 4G3

647-998-6405

Toll free 1-800 361-9487

Fax 416-221-4885

gabriele@bdt.ca ONT REG. 03228277

BDTWorldTravel

TORONTO

Anapilio žinios

• Sausio 6, sekmadienį, pakrikštytos Jono ir Susan (Melo) Sagevičių dukrelės Jessica-Eugenija ir Sydney-Ona.

• Parapijos metinis susirinkimas bus sausio 27, sekmadienį. Prašome visas parapijos tarybos sekcijas iki to laiko susaukti po vieną paskutinį savo posėdį ir jame pasiruošti susirinkimui.

• Anapilio knygyne galima įsigyti Vytės Nemunėlio knygelę *Meškiukas rudnosiukas* ir Richard Scarry knygelę vaikams *Mano žodynas*, Dainavos ansamblio vyrų vieneto “Šešiese” įrašą; *Lithuanian Heritage* žurnalo 2007 m. lapkričio-gruodžio nr.

• Primenamas Toronto arkivyskupijos įstatas Santuokos reikalu: norintieji tuoktis turi susitikti su savo parapijos kunigu ir tuo reikalu su juo pasikalbėti bent vienerius metus prieš numatomą santuokos datą bei atlikti reikiamą santuokai pasiruošimą. Jei kuris iš būsimųjų sutuoktinių yra kokia nors forma tuokęsis (išskyrus našlų tės atvejį), tai kunigas negali su juo tartis dėl santuokos datos, kol nėra gautas santuokai leidimas iš arkivyskupijos.

• Mišios sausio 20, sekmad.: 9.30 v.r. už Išganaičių šeimos gyvus ir mirusius; 11 v.r. už parapiją; Vasagos Gerojo Ganytojo šventovėje sausio 20, sekmad., 2 v.p.p. už a.a. Teklę Sekonienę; Delhi Šv. Kazimiero šventovėje sausio 19, šeštad., 3 v.p.p. už a.a. Antaniną ir Modestą Pušinskus.

AUKOS

Šv. Jono lietuvių kapinėms aukojo: \$200 – V. Paulionis, A. Stočkuvienė; \$100 – O. Rimkuvienė.

A.a. Petro Gurklio laidotuvių proga, pagerbiant velionį, buvo suaukota \$770 Kupiškio Šv. Kazimiero *Vaikų globos namams*. Stambesnes sumas aukojo: \$100 – G.D. Sakai, dr. M. D. Valadkos; \$50 – R.G. Paulioniai, A.V. Stanevičiai.

A.a. Petruo Lukoševičiui mirus, užjausdama seseris Moniką Povilaitienę, Karoliną Kubilienę bei artimuosius, Ona Juodikienė *Tėviškės žiburiams* aukojo \$25.

A.a. Konstancijai Juknevičienei mirus, užjausdama dukras Ritą Slapšienę, Genutę Šimkienę bei artimuosius, Ona Juodikienė *Tėviškės žiburiams* aukojo \$25.

Pasaulio Jaunimo dienos (WYD) vyks Australijoje šią vasarą – liepos 7-24 d.d. Kviečiame besidominti jaunimą ir tėvelius į informacinį susirinkimą sausio 27 d., 11.45 v.r. Prisikėlimo parapijos posėdžių kambarėje. Bus pranešimas apie skrydžius, nakvynes, programą ir t.t. Nepraleiskime progos savo jaunimui suteikti nepamirštamą ir prasmingą kelionę. Laukiame visų! **Inf.**

JOTVA CONSTRUCTION. Atlieka staliaus, vidaus sienų (drywall), dažymo, plytelių dėjimo, elektros įvedimo, “plumbing” darbus. Skambinti Algiui tel. 905 824-9821 arba 416 882-8531.

Prisikėlimo parapijos žinios

• Sekmadienį, giedant “Vilungės” chorui, pabaigoje 10.45 v.r. Mišių buvo sukalbėta malda ir paminėtos pavardės ir amžius keturiolikos 1991 metais prie Vilniaus televizijos bokšto žuvusių lietuvių. Šį sekmadienį per 10.45 v.r. Mišias giedos “Retkartinis” parapijos choras.

• Sausio 8 d. palaidota a.a. Marija Vaserienė, 87 m. Paliko dukras Ireną Burt, Daną Karauskienę, Laimą Vaserytę ir brolių Tada Normantą. Sausio 10 d. palaidota a.a. Adelė Raškauskienė, 81 m. Paliko sūnus Viktorą ir Petrą su šeimomis. Sausio 10 d. palaidota a.a. Slava Arminaitė-Vytienė, 78 m. Paliko dukrą Laną Švarciene su šeima ir seserį Liną Molienę su šeima Anglijoje. Sausio 12 d. palaidotas a.a. Jurgis Šergalis, 76 m. Paliko žmoną Patricia, sūnų ir dukrą. Sausio 14 d. palaidota a.a. Laima Švėgždaitė, 59 m. Paliko pusbrolių prel. Algimantą Bartkų ir pusseseres Nijolę Bortkevičiūtę-Baltrušionienę ir Danutę Bortkevičiūtę-Bengriglio.

• Sausio 20-26 d.d. visame pasaulyje švenčiama Krikščionių vienybės savaitė. Lietuvių ekumeninės pamaldos, kurių metu pamokslą sakys kun. Algimantas Žilinskas, vyks kovo 5, trečiadienį, 7 v.v. šios parapijos šventovėje. Tą dieną vakare Mišių nebus. Kovo 9 d. Liuteronų Išganytojo parapijoje per 11.15 v.r. pamaldas pamokslą sakys katalikų kunigas.

• Ateitininkų sendraugių rengiama vakaronė vyks parapijos kavinėje sausio 26 d., 6.30 v.v.

• Jei kas norėtų papildyti 2007 metų aukas parapijai, vienuolynui ar kitiems labdaros darbams, mokesčių įstatymai leidžia tai padaryti iki sausio 31 d.

• Parapijos sekmadienių biuletenį lietuvių ir anglų kalbomis parapija siuntinėja elektroniniu paštu. Norintys jį gauti yra prašomi palikti savo el-adresą parapijos raštinėje tel. 416-533-0621 ar Resurrection@on.aibn.com.

• 2008 metų aukų vokeliai paskutinį sekmadienį bus išdėstyti parapijos šventovės priangyje. Kas dar jų nepasiėmė, prašom pasiimti savo, giminių ar pažįstamų, kad parapijai nereiktų jų siųsti paštu.

• Parapijos šventovės priangyje yra padėta dėžė, į kurią parapijos tarybos labdaros sekcija prašo dėti vartotus vaikų batus. Šis vėjus tęsis visą sausio mėnesį.

• Mišios sekmadienį, sausio 20: 8 v.r. už a.a. Ireną Morčūnienę ir a.a. Antaniną Leparskienę; 9 v.r. už a.a. Praną ir Juzefą Dovidaičius; 10.45 v.r. už a.a. Algį, Gintą ir Apolinarą Beresnevičius, už a.a. Stasį ir Janiną Bubulius, už a.a. Liudą ir Bronių Baltrušaičius; 12.15 v.d. už a.a. Oną Anskienę; 1 v.p.p. latvių katalikų intencija.

ONTARIO PROVINCIJOS KVALIFIKUOTA MOKYTOJA, turinti 7 metų patirties pradžios mokykloje, priima mokinius vakarais/savaitgaliais padėti atlikti užduotas pamokas bei įveikti švietimo programų reikalavimus, ir stiprinti anglų kalbą (ESL). Skambinkite Audrai tel. 416 885-4020.

Išganytojo parapijos žinios

• Sekmadienį, sausio 20 d. pamaldų nebus. Pamaldos įvyks sausio 27 d., 11.15 v. ryto.

Lietuvių Namų žinios

• Sausio 13 d. Lietuvių Namų svetainėje pietavo 170 svečių. Pietų metu budėjo LN pirmininkas R. Sonda.

• Lietuvių Namų valdybos posėdis – vasario 6 d., 7 v.v. Lietuvių Namų seklyčioje.

• Bare “Lokys” galima stebėti tiesiogines sporto, pramogines bei informacines Lietuvos televizijos transliacijas. Dėl patiesnės informacijos, programų tvarkaraščio ir laiko prašome skambinti į LN raštinę tel. 416 532-3311 arba į barą tel. 416 534-8214. Visi kviečiami apsilankyti. Taip pat galima išsinuomotį barą įvairioms šeimyninėms progoms.

• Sausio 20, sekmadienį, 1.30 v.p.p. Algimantas Zablockas, “Investors Group” finansinis planuotojas, kalbės apie RRSP investicijas ir nekilnojamo turto (Real Estate) paskolas. “Investors Group” garantuoja 50% didesnes pajamas nei taupomose sąskaitose laikomi RRSP indėliai.

• Sausio 13, sekmadienį, Lietuvių Namų seklyčioje LN Kultūros komisijos susirinkime buvusi valdyba padarė išsamius praeitų metų veiklos pranešimus. 2007 m. buvo suorganizuota dvylika renginių, iš kurių ypatingai nusipelnusių dėmesiu išsiskyrė vargonininkės Jūratės Landsbergytės koncertas ir biografinis filmas apie Atgimimo laikotarpio vadovą Vytautą Landsbergį. Kultūros komisijos dabartinė valdyba vienbalsiai perrinkta dar vieneriems metams. Jos sudėtis: pirm. V. Kulnys, vicepirm. dr. G. Bijūnienė ir R. Snowden, sekr. B. Lukšėnaitė, išd. A. Kynas, narė R. Bekerienė, revizijos kom. narys A. Zablockas. Susirinkime dalyvavo 33 Kultūros komisijos ir du Lietuvių Namų valdybos nariai. **VK**

Maironio mokyklos žinios

• Sausio 19 Tėvų diena. Kviečiame tėvelius pasikalbėti su mokytojais bei atsiimti mokinių pažymėjimus.

• Sveikiname naujas bei sugrįžtančias mokytojas į mūsų tarpą – Vidą Naudžiūnaitę (padės 8 sk.), Anitą Puodžiūnienę ir Janet Kriščiūnienę (padės paruošti mokinius artėjančiam mokyklos 60-čiui). Linkime sėkmės padėjėjai Rūtai Samonytei, kuri pasitraukia, nes tęs studijas Londone, ON.

• Vasario 16-tą dieną Kanados lietuvių jaunimo sąjungos nariai, kaip įprasta, žada atvykti į mokyklą ir vesti šventę pritaikytus užsiėmimus mokiniams. **Živilė**

PADĖKA

Man sulaukus devyniasdešimtojo gimtadienio, mano dukra su vyru ir sūnus su žmona suruošė šventę. Dėkoju jiems ir visiems atsilankiusiems bei visiems, kurie sveikino raštu ir žodžiu, telefonu bei rankos paspausdimu. Dėkoju už gražias dovanas ir gražius linkėjimus, kurie padaro tave jaunesnį bei paskatina tolesniam gyvenimui. Ačiū visiems už viską. Ačiū B. Stanulienei už paruoštą maistą.

Dėkoju Visagaliui už taip ilgą ir sveiką gyvenimą. Jūsų visų atsilankymas ir linkėjimai teikia man naujų jėgų. Su pagarba – **Adolfas Sagevičius**

MONTREAL

Montrealio Aušros Vartų šventovėje 2007 m. Bernelių Mišiose grojo iš k. Antanas, Romas ir Danielius Staškevičiai

Ntr. A. Staškevičiaus

Aušros Vartų parapija

Per koncertą prieš Bernelių Mišias Aušros Vartų šventovėje giedojo parapijos choras, Montrealio lietuvių vaikų choras ir Mamytės, o gitaromis pritarė bei atskirai grojo broliai Danielius ir Antanas Staškevičiai ir Romas Staškevičius. Šv. Mišias atnašavo kleb. kun. G. Mioldažis, skaitinius skaitė D. Giedrikas. Daugumą giesmių giedojo parapijos choras. Vaikai su Mamytėmis giedojo *Kyrie*, dviem giesmėm pritarė gitaros, o į paskutinę giesmę *Linksmų Kalėdų*, sukurtą muz. A. Stankevičiaus, įsijungė visi vienetai. Po Mišių salėje vyko tradicinės vaišės, kurias šiemet paruošė naujasis komiteto narys Petras Paulauskas. Mišiose ir salėje dalyvavo daug ne tik parapijiečių, bet ir iš toliau ir arčiau atvykusių svečių bei buvusių montrealiečių.

Lituanistinės mokyklos eglutė, kuri buvo dėl pūgos atidėta, įvyko sausio 13 d. Aušros Vartų parapijos salėje. Scenos vaizdelį *Laiškas Kalėdų seneliui* pasigėrėtinai atliko visi 23 mokyklos vaikai. Jie pagiedojo penkias giesmes: *Oi greičiau greičiau, Rink-rink, Tyliąją naktį, Kalėdos Lietuvoje ir Papuošėm eglutę*. Jiems akompanavo muz. A. Stankevičius. Kalėdų senelis (Aras Piečaitis) dovanėlėmis apdalijo vaikus ir mokytojus. Dovanas dalijant dar buvo padainuota muz. A. Stankevičiaus *Linksmų Kalėdų*. Programą paruošė mokyklos vedėja Ž. Jurkutė-Blayney ir mokytojos D. Jurkutė-Zatkovic, D. Mickutė, A. GERALAVIČIŪTĖ-Drysdale, K. Čičinskaitė-Davidson, papuošusios sceną talkinant ir tėvų komitetui: L. Čičinskaitei-Castanheiro, G. Jurkutei-Piečaitienei, A. Celtoriūtei, D. Kozak-Staškevičienei. Virtuvėje stropiai darbavosi ir skanias vaišes visiems paruošė Dave Blayney, Dan Zatkovic, Mark Castanheiro, Algis Kibirkštis, Justinas ir Romas Staškevičiai bei Steve.

Gavėnios rekolekcijas ves Kauno Šv. Dvasios (Šilainių) parapijos kleb. kun. Emilis Jotkus š.m. vasario 10 d., 11 val.

Aušros Vartų parapijos susirinkimas šaukiamas vasario 24 d., po 11 val. Mišių parapijos salėje. Bus pateikta 2007 metų finansinė apyskaita.

Šiemet sukanka 400 metų nuo M. Marijos apsireiškimo Šiluvoje. Kanados kunigų vienybė 2008 metus skelbia Šiluvos Marijos metais. Šiluvos Švč. M. Marijos paveikslas mūsų parapijoje lankysis 2008 m. birželio 8 d.

A.a. Petro Lukoševičiaus atminimui Kostas Andruškevičius ir jo duktė Jolanta Peterson *Vaiko tėviškės namams* aukojo \$100, o Hilda ir Zigmas Lapinai – \$25. **DS**

Jaunas Aušros Vartų parapijos vargonininkas muz. Aleksandras Graziani po Naujų metų dėl kitų darbų pasitraukė iš darbo parapijoje. Jo vieton grįžo chorui pažįstama profesionali muzikė Wilhelmina Tiemersma. Ji kas antrą savaitę vargonuos mūsų parapijoje.

Montrealio lietuvis imtynininkas Paulius Mickus (žinomas kaip Uncle Paul) vėl išėjo laimėtoju Verdun auditorijoje stebint 4000 žiūrovų. Tai galima matyti visą sausio mėnesį per interneto įregistruotą televizijos programą – TVRL.CA, beveik 2 valandų ilgumo. **AJM**

Šv. Kazimiero parapija

Sekmadienį choras su chorvedžiu Aleksandru Stankevičiumi, kuris tik sugrįžo iš atostogų Meksikoj, labai gražiai skambėjo per Šv. Mišias.

Šv. Elzbietos draugijos susirinkimas sekmadienį, vasario 3. Narės prašomos atsinešti draugijos knygučių ir užsimokėti narės mokesį. Bus kavutė. **VL**

LITAS

Montrealio lietuvių kredito unija

1475, rue De Sève, Montréal (Québec H4E 2A8)

Tel.: (514) 766-5827 FAX: (514) 766-1349

ADAMONIS CASTELLI INSURANCES
LABRECQUE, BROUILLETTE, CASTELLI INC.
1001 SHERBROOKE ST.E., SUITE 555, MONTREAL. QUE. H2L 1L3
TEL: 514-286-1985 FAX: 514-286-1981
Joana Adamonis A.I.B. Petras Adamonis C.I.B.